Ruimtelijke onderbouwing t.b.v. een omgevingsvergunning voor de realisatie van het ‘Rondje Groeves - Vrieheide’ en de daarbij behorende bouwwerken geen gebouwen zijnde in Heerlerheide te Heerlen

Gemeente Heerlen

IDN-codering: NL.IMRO.0917.OV020801W000002-0301
Status: ontwerp
Datum: 12 november 2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Situering projectgebied 5
1.3 Juridische status 6
1.4 Planvorm 9
1.5 Leeswijzer 9

2 Planologisch beleidskader 10
2.1 Rijksbeleid 10
2.1.1 NOVI 10
2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking 12
2.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) 13
2.1.4 Conclusie 13
2.2 Provinciaal beleid 13
2.2.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL 2014) 13
2.2.2 Omgevingsvisie (ontwerp d.d. 25 augustus 2020) 16
2.2.3 Mobiliteitsplan Limburg (2018) 18
2.3 Regionaal beleid 19
2.3.1 Structuurvisie Parkstad Limburg 19
2.4 Gemeentelijk beleid 22
2.4.1 Structuurvisie Heerlen 2035 22
2.4.2 Groenbeleidsplan 23
2.4.3 Heerlense Mobiliteitsvisie 25
2.4.4 Duurzaamheidsvisie Heerlen 2017 27

3 Gebiedsbeschrijving 28
3.1 Algemeen 28
3.2 Ruimtelijke en functionele structuur 28

4 Planbeschrijving 30
4.1 Het plan 30

5 Omgevingsaspecten 35
5.1 Milieueffectrapportage 35
5.2 Geluid 36
5.3 Water 36
5.3.1 Europees en Rijksbeleid 36
5.3.2 Regionaal en gemeentelijk beleid 38
5.3.3 Gemeentelijk beleid 38
5.4 Bodem 39
5.4.1 Beleidskader 39
5.5 Wet Natuurbescherming 42
5.5.1 Gebiedsbescherming 42

5.5.2 Soortenbescherming 44
5.6 Luchtkwaliteit 51
5.7 Externe veiligheid 52
5.8 Bedrijven en milieuzonering 52
5.9 Geur 53
5.10 Archeologie 53
5.10.1 Beleidsnota archeologie 53
5.10.2 Archeologische verwachtings- en beleidskaart Heerlen 54
5.11 Cultuurhistorie 56
5.12 Niet gesprongen explosieven 57
5.13 Verkeer en Parkeren 57

6 Uitvoerbaarheid en Handhaving 58
6.1 Handhavingsbeleid 58
6.2 Economische uitvoerbaarheid 58
6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 58

7 Overleg en Procedure 59
7.1 Procedurestappen 59

Overzicht bijlage(n)

Bijlage 1
Uitwerking plan Vrieheide (Bureau Verbeek)
Bijlage 2
Quickscan Natuurwaarden
Bijlage 3
Notitie Stikstofdepositie
Bijlage 4
Vormvrije m.e.r. beoordeling
Bijlage 5
Bodemonderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het gebied tussen Heerlen, Brunssum en Landgraaf is een ontginningsgebied. Door de jaren heen is er bruinkool, steenkool en zilverzand gewonnen. Het winnen van zilverzand gebeurt nog steeds. De verschillende groeves, die als littekens in het landschap beschouwd kunnen worden, vormen een enorm fascinerend gebied dat echter ontoegankelijk is. Ook is het zicht op de groeves beperkt. Er zijn maar een paar plekken waar een glimp van de groeve kan worden opgevangen. Vanwege de fascinatie met het groevelandschap en het naderende einde van de zilverzandwinning is de tijd rijp om:

- Het verhaal van dit fascinerende gebied beleefbaar te maken zodat mensen inzicht krijgen in de verschijningsvorm van het landschap en waardoor de gaten van de groeves zijn ontstaan;
- (Ver)binding tussen de omliggende wijken en de groeves te creëren, zowel fysiek als mentaal. Door de ontoegankelijkheid van de groeves liggen de omringende woonwijken met de rug naar de groeves. De groeves vormen achterkanten en er zijn veel hekwerken aanwezig. Het einde van de winning betekent kansen voor het realiseren van verbindingen tussen groeve en woonwijk. Na jaren van winning en de soms daarbij behorende ‘overlast’ is er nu de kans om het nieuwe landschap en de omliggende wijken met elkaar te verbinden en bewoners een kans te geven om op een prettige manier te bewegen in hun directe omgeving.

IBA Parkstad en de gemeente Heerlen zijn daarom voornemens om recreatieve route door het groevelandschap tussen Heerlen, Brunssum en Landgraaf aan te leggen.

Het initiatief betreft het aanleggen van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg voor wandelen en fietsen. Er worden geasfalteerde en half verharde paden, bruggen en uitzichtpunten aangelegd. Bij de uitzichtpunten worden informatiepanelen, fietsbeugels en in sommige gevallen zitelementen geplaatst.

Dit voornemen is in strijd met de voor deze gebieden vigerende bestemmingsplannen.
Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerlen is echter voornemens de recreatieve route mogelijk te maken door het verlenen van een Omgevingsvergunning voor het afwijken van de vigerende bestemmingsplannen conform artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 3° Wabo.

De gemeente heeft, vanwege de planning met betrekking tot de aanleg, ervoor gekozen om twee delen van het hele rondje in procedure te brengen, te weten:

1. Het plan ‘Vrieheide’: het deel van het tracé gelegen aan de Groeve Beaujean, dat loopt vanaf de Roebroekerweg tot aan de rotonde aan de Unolaan. Tevens behoort de brug over de Bruinkoolweg (nabij de visvijver Heksenberg) ook tot dit plan;
2. Het plan Sibelco: het deel van het tracé gelegen aan de Groeve Sibelco, dat start ten noorden van de Euregioweg bij de Tiegelstraat en loopt via de Heideveldweg tot aan de Koolkoelenweg.

Deze Omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing ziet toe op het wijzigen van het gebruik en uitvoeren van de werkzaamheden binnen het plan ‘Vrieheide’.

1.2 Situering projectgebied

Het plangebied is gelegen binnen het stadsdeel Heerlerheide en van de gemeente Heerlen. Voor het grootste deel ligt het plan binnen de buurt Heksenberg, maar aan de rand van deze buurt raakt het plan ook de buurt Vrieheide-De Stack. De brug over de Bruinkoolweg is gelegen binnen het de buurt Rennemig-Beersdal.

Het tracé is ongeveer 600 meter lang. De zuidelijke grens is gelegen de Roebroekweg.
Van hieruit loopt het tracé over het terrein van de groeves Quaedvlieg en Beaujean (Heksenberg) richting de noordelijke grens om bij de rotonde aan de Unolaan te eindigen.
Om vanaf de Koolkoelenweg en over de Bruinkoolweg tot aan het bovengenoemd deel van het tracé te komen, moet ter plaatse van dit kruispunt hoogteverschil worden overbrugd. Om dit te kunnen doen, moet een brug over de Bruinkoolweg worden gerealiseerd, zodat aan de westzijde van de nieuwe brug een verbinding met de onderliggende weg kan worden gerealiseerd. Voor de beschrijving van het totaalplan wordt verwezen naar hoofdstuk 4.
Op het volgend overzichtskaartje is het tracé en de locatie van de brug in rood weergegeven.

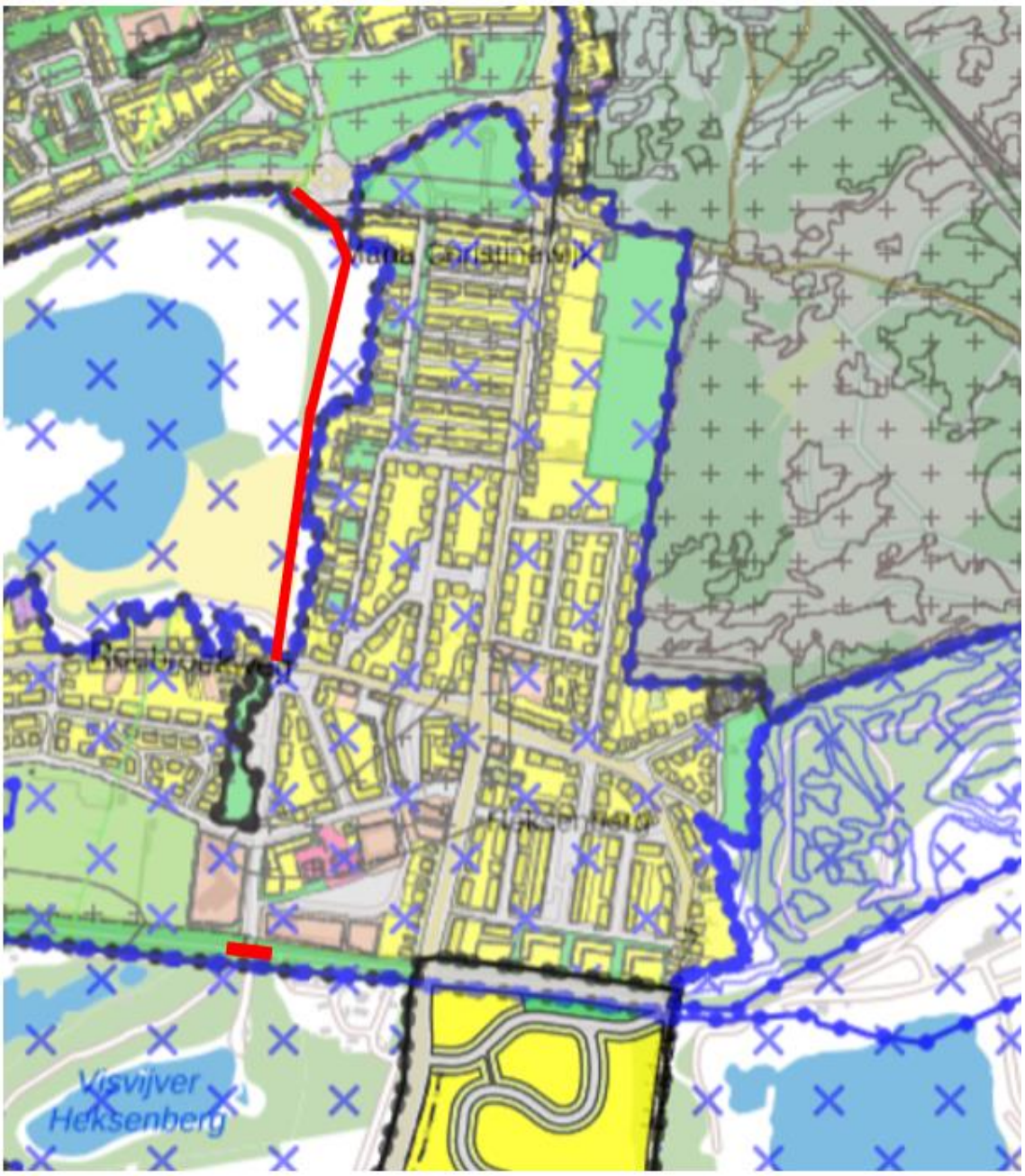

Afbeelding - Ligging projectgebied

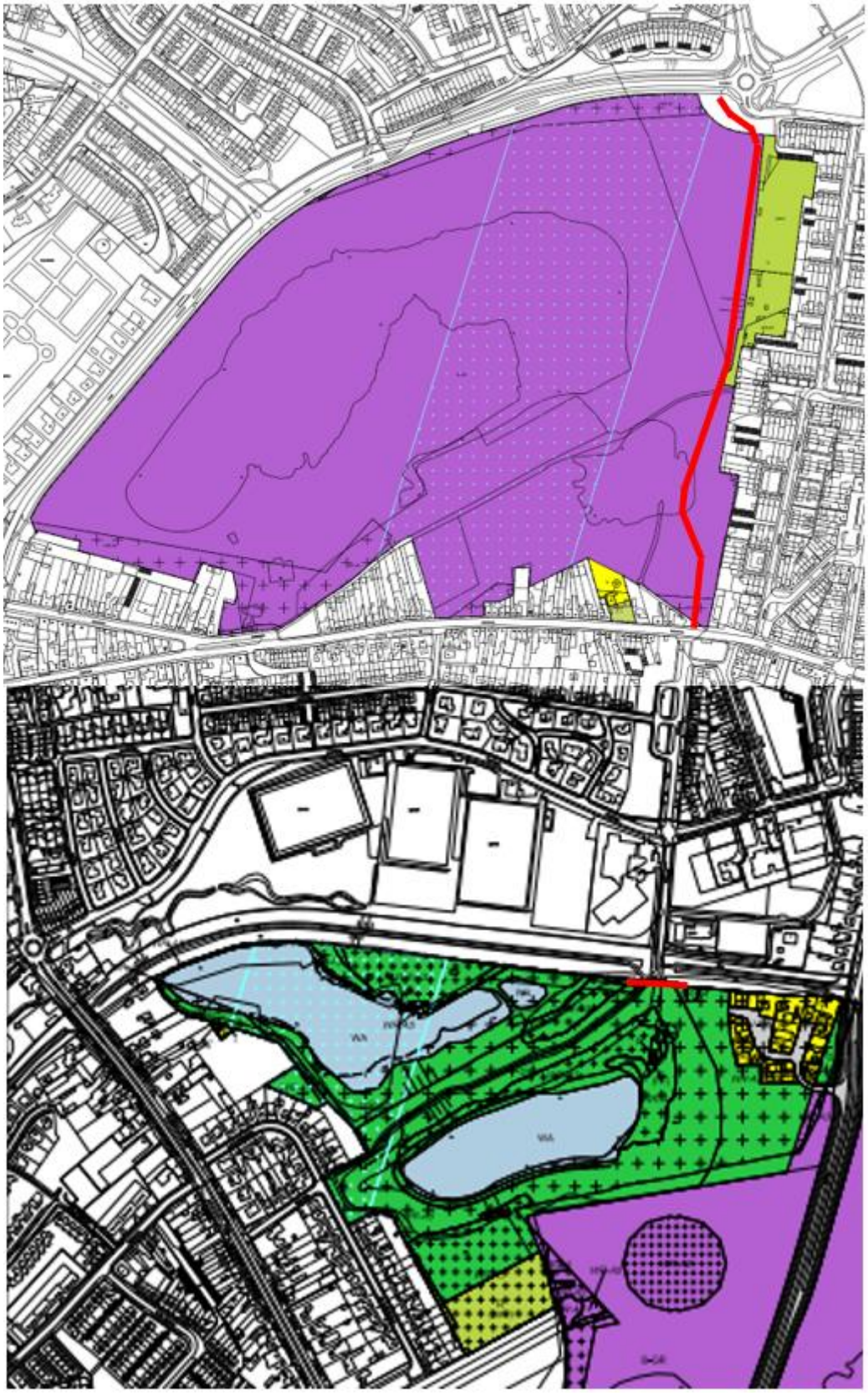
1.3 Juridische status

De gronden van het plangebied Vrieheide zijn gelegen in diverse bestemmingsplannen en beheersverordeningen met daarbinnen diverse bestemmingen, te weten:

- de beheersverordening ‘Snipperlocaties’ d.d. 7 januari 2014;
    - Bedrijf – Groeve
    - Recreatie
- het facetbestemmingsplan ‘Stedenbouwkundige bepalingen Heerlen’ d.d. 30 mei 2018;
    - Regeling stedenbouwkundige bouwvoorschriften
- het bestemmingsplan ‘Geconsolideerde versie Heerlerheide Oost’ d.d. 1 april 2015.
    - Groen
    - Verkeer – Verblijfsgebied
- het bestemmingsplan ‘Heerlerheide Noord’
    - Verkeer - Wegverkeer

Afbeelding – Uitsnede plankaart (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Afbeelding – Gecombineerde uitsnede plankaart (bron: Beheersverordening Snipperlocaties)

Strijdigheid met het vigerend bestemmingsplan
Het plan is in strijd met de beheersverordening Snipperlocaties ter plekke van de groeve Beaujean (gelegen tussen de Unolaan/Roebroekerweg, zoals weergegeven op bovenstaande afbeelding). Tevens is het plan in strijd met het ‘Stedenbouwkundige bepalingen Heerlen’ ter plekke van te realiseren brug.
Er is een strijdigheid met zowel de gebruiksvoorschriften, aangezien het geen bedrijfsmatig gebruik is wat hier uitsluitend is toegestaan, en de bouwvoorschriften.
Om het initiatief mogelijk te maken dient een ruimtelijke onderbouwing te worden opgesteld.

1.4 Planvorm

Als onderdeel van de aanvraag Omgevingsvergunning dient een ‘goede ruimtelijke onderbouwing’ te worden opgesteld, waarin het plan, de beleidsmatige en ruimtelijk-stedenbouwkundige afwegingen ten behoeve van de realisatie van het plan dienen te zijn verwoord. Het voorliggend document bevat deze goede ruimtelijke onderbouwing.
De procedure voor de aanvraag van een Omgevingsvergunning voor het afwijken van de bestemmingsplannen is geregeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c / 2.12, eerste lid onder a, sub 3° Wabo.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 heeft de inleiding van het plan en deze ruimtelijke onderbouwing reeds plaatsgevonden. Hoofdstuk 2 bevat een opsomming van de planologische beleidskaders bestaande uit Europees- en Rijksbeleid, Provinciaal-, regionaal en gemeentelijk beleid. In Hoofdstuk 3 wordt het plangebied beschreven. In Hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het plan waarvoor deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld. Hoofdstuk 5 gaat in op de verschillende relevante omgevingsaspecten. Hoofstuk 6 beschrijft de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van de Omgevingsvergunning. Hoofdstuk 7 geeft ten slotte een beeld van de te doorlopen procedure.

2 Planologisch beleidskader

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 NOVI

Nationale Omgevingsvisie
De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) anticipeert reeds op de Omgevingswet, die naar verwachting medio 2022 in werking treedt. Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Zo kunnen we in gebieden komen tot betere, meer geïntegreerde keuzes. De NOVI is op 15 september 2020 vastgesteld.

Vier prioriteiten
Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

1. *Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie*
   Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering, zoals zeespiegelstijging, hogere rivierafvoeren, wateroverlast en langere perioden van droogte. Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt maatregelen in de leefomgeving, bijvoorbeeld voldoende groen en ruimte voor wateropslag in onze steden. Voordeel is dat daarmee tegelijk de leefomgevingskwaliteit verbeterd wordt en het kansen biedt voor natuur.

   In 2050 heeft Nederland een duurzame energievoorziening. Dit vraagt ruimte, onder meer voor windmolens en zonnepanelen. Wind op zee heeft de voorkeur, maar ook op land zijn windmolens nodig. Door deze zoveel mogelijk te clusteren, voorkomen we versnippering over het landschap en benutten we de ruimte zo efficiënt mogelijk. Voorwaarde is steeds dat bewoners echt goed betrokken zijn en invloed hebben op het gebruik, en waar dat kan meeprofiteren in de opbrengsten.
   De aanleg van zonneparken in het landschap moeten we zoveel mogelijk beperken. Het Rijk plaatst bij voorkeur eerst zoveel mogelijk zonnepanelen op daken en gevels. Het Rijk zet zich in voor het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenergiesysteem op nationale schaal.

2. *Duurzaam economisch groeipotentieel*
   Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Dit vraagt goede verbindingen via weg, spoor, lucht, water en digitale netwerken en een nauwe samenwerking met onze internationale partners, zowel met onze directe buren als met andere landen in Europa en over de wereld, ook op defensieterrein. We zetten in op een sterk en innovatief vestigingsklimaat met een goede *quality of life*: een leefomgeving die de inwoners volop voorzieningen biedt op het gebied van wonen, bewegen, recreëren, ontmoeten en ontspannen.
   Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam, en circulair. We zetten in op het gebruik van duurzame energiebronnen en op verandering van productieprocessen, zodat we niet langer afhankelijk zijn van eindige, fossiele bronnen.

3. *Sterke en gezonde steden en regio's*
   Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Tegelijk willen we de leefbaarheid en klimaatbestendigheid in steden en dorpen verbeteren. Schonere lucht, voldoende groen en water en genoeg publieke voorzieningen waar mensen kunnen bewegen (wandelen, fietsen, sporten, spelen), ontspannen en samenkomen. Daarbij hoort een uitstekende bereikbaarheid en toegankelijkheid, ook voor mensen met een handicap. We zorgen dat de leefomgevingskwaliteit en – veiligheid verder toeneemt. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd. Niet alleen groei heeft onze aandacht. Ook in gebieden met bevolkingsdaling versterken we de vitaliteit en leefbaarheid.

4. *Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied*
   Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. Dit levert ook een noodzakelijke positieve bijdrage aan het verbeteren van de biodiversiteit. Bodemdaling moet worden aangepakt. Verhoging van het waterpeil is in bepaalde veenweidegebieden op termijn noodzakelijk. Met de betrokken regio's en gebruikers wordt afgesproken waar en hoe dit zorgvuldig zal gebeuren. In alle gevallen zetten we in op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

Afwegingsprincipes
De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
- Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Conclusie
Het voorliggend project voorziet in de aanleg van een wandel-/fietspad en diverse bouwwerken geen gebouwen zijnde op het gronden die tot twee groeves behoren en een brug over de Bruinkoolweg. Het plan dient ter versterking van de leefomgeving en versterking van de quality of life. Het voornemen sluit aan bij aan de uitgangspunten van het NOVI.

2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' (hierna: de Ladder) geïntroduceerd. De Ladder is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen, zodat de ruimte in stedelijke gebieden optimaal wordt benut. De ladder is per 1 oktober 2012 verankerd in artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Conform het bepaalde in artikel 3.1.6, lid 2 Bro dient de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling te bevatten, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Uiteindelijk zal de gewijzigde Ladder via het invoeringsbesluit van de Omgevingswet worden ingevoegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De strekking van de Ladder blijft daarbij gelijk.

2.1.2.1 Nieuwe stedelijke ontwikkeling

De Ladder-onderbouwing is verplicht voor 'nieuwe stedelijke ontwikkelingen'. Hieronder wordt de ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein, zeehaventerrein, kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen verstaan.
Deze laatste categorie is in de handreiking bij de ladder voor duurzame verstedelijking (ministerie van Infrastructuur en Milieu) nader gespecificeerd in accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoorsport en Leisure. In de definitie voor stedelijke ontwikkeling (artikel 1.1.1 lid 1 sub i van het Bro) is geen ondergrens opgenomen. Hieruit zou men kunnen concluderen dat iedere stedelijke ontwikkeling, hoe kleinschalig dan ook, valt binnen het toepassingsbereik van de Ladder. Echter, blijkt uit vaste jurisprudentie van de Afdeling dat er wel sprake kan zijn van een voorziene ontwikkeling die te kleinschalig is om als nieuwe stedelijke ontwikkeling te kunnen worden aangemerkt.
Er dient nadrukkelijk te worden gemotiveerd en afgewogen, met oog voor de ontwikkelingsbehoefte van een gebied, maar ook met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte, én voor de ontwikkeling van de omgeving waarin het gebied ligt, of voldaan wordt aan de Ladder.

2.1.2.2 Conclusie

Allereerst dient de voorvraag te worden gesteld of sprake is van een Nieuwe Stedelijke Ontwikkeling (NSO). Volgens de begripsbepalingen in artikel 1.1.1, eerste lid Bro is een NSO als volgt gedefinieerd: '… een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

Het plan voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en een brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg voor wandelen en fietsen. De beoogde ontwikkeling wordt niet beschouwd als een nieuwe

stedelijke ontwikkeling in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Een toetsing aan de Ladder is daarom niet aan de orde.

2.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) opgesteld. De regels van het Barro moeten in acht worden genomen bij het opstellen van provinciale ruimtelijke verordeningen en bestemmingsplannen.

In het Barro zijn regels opgenomen voor de volgende nationale belangen:

- rijksvaarwegen;
- mainportontwikkeling Rotterdam;
- kustfundament;
- grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- defensie;
- hoofdwegen en landelijke spoorwegen;
- elektriciteitsvoorziening;
- buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- ecologische hoofdstructuur;
- primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

2.1.4 Conclusie

De voorliggende omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg. De gronden zijn niet gelegen binnen aangewezen beschermde gebieden. Met de voorliggende ontwikkeling worden geen nationale belangen geschaad.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL 2014)

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2014), met bijbehorend plan-MER, de Omgevingsverordening Limburg 2014 en het Provinciaal verkeers- en vervoersprogramma zijn op 12 december 2014 door Provinciale Staten vastgesteld. Dit als onderdeel van een integrale omgevingsvisie. Op 11 november 2016 heeft Provinciale Staten de Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgesteld. Op onderdelen is de omgevingsverordening gewijzigd (op 31 maart 2017 Wijzigingsverordening hoofdstuk 3 Natuur), (21 december 2017 Wijzigingsverordening paragraaf 2.13 zilvergroene natuurzone), (Wijzigingsverordening regels in zake geothermie en Wijzigingsverordening 3.1 Veehouderijen en Natura 2000), (14 december 2018 Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 Paragraaf 2.4 Bestuursafspraken regionale uitwerking POL2014), (30 augustus 2019 Omgevingsverordening Limburg 2014 wijziging begrenzing Goudgroene, Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschaps zone) en (22 november 2019 Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 par. 2.14 Houden van geiten).

In het POL2014 staan de fysieke kanten van het leef- en vestigingsklimaat centraal. Belangrijke uitdagingen zijn het faciliteren van innovatie, het aantrekkelijk houden van de regio voor jongeren en arbeidskrachten, de fundamenteel veranderde opgaven op het gebied van wonen en voorzieningen, de leefbaarheid van kernen en buurten en het inspelen op de klimaatverandering.

De centrale ambitie komt voort uit de Limburgagenda: een voortreffelijk grensoverschrijdend leef- en vestigingsklimaat, dat eraan bijdraagt dat burgers en bedrijven kiezen voor Limburg: om ernaartoe te gaan en vooral ook om hier te blijven.

Verder staat in het POL2014 kwaliteit centraal. Dat komt tot uiting in het koesteren van de gevarieerdheid van Limburg onder het motto 'meer stad, meer land', het bieden van ruimte voor verweving van functies, in kwaliteitsbewustzijn, en in dynamisch voorraadbeheer dat moet resulteren in een nieuwe vorm van groeien. Algemene principes voor duurzame verstedelijking sluiten hierop aan, zoals de ladder van duurzame verstedelijking en de prioriteit voor herbenutting van cultuurhistorische en beeldbepalende gebouwen.

2.2.1.1 Omgevingsverordening Limburg

In de Omgevingsverordening Limburg 2014 staan de regels die nodig zijn om het omgevingsbeleid van POL2014 juridische binding te geven.
Specifiek voor de doorwerking van het ruimtelijk beleid is in de verordening een hoofdstuk Ruimte opgenomen. Dit hoofdstuk bevat uitsluitend instructiebepalingen die zijn gericht tot gemeentebesturen. Zij moeten deze regels in acht nemen bij het vaststellen van bestemmingsplannen, beheersverordeningen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen.

In het hoofdstuk Ruimte zijn voor een beperkt aantal onderdelen van het POL-beleid regels opgenomen. Daarnaast zijn regelingen opgenomen die naar de mening van het Rijk door de provincies nader moeten, dan wel kunnen worden uitgewerkt in een provinciale ruimteverordening. Met name gaat het dan om de regels voor de ecologische hoofdstructuur, die zijn ondergebracht in het onderdeel Goudgroene natuurzone. Ook ten aanzien van de bronsgroene landschapszones, de zones rondom natuurbeken en het beschermingsgebied van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg bevat de Omgevingsverordening diverse beschermende regels.

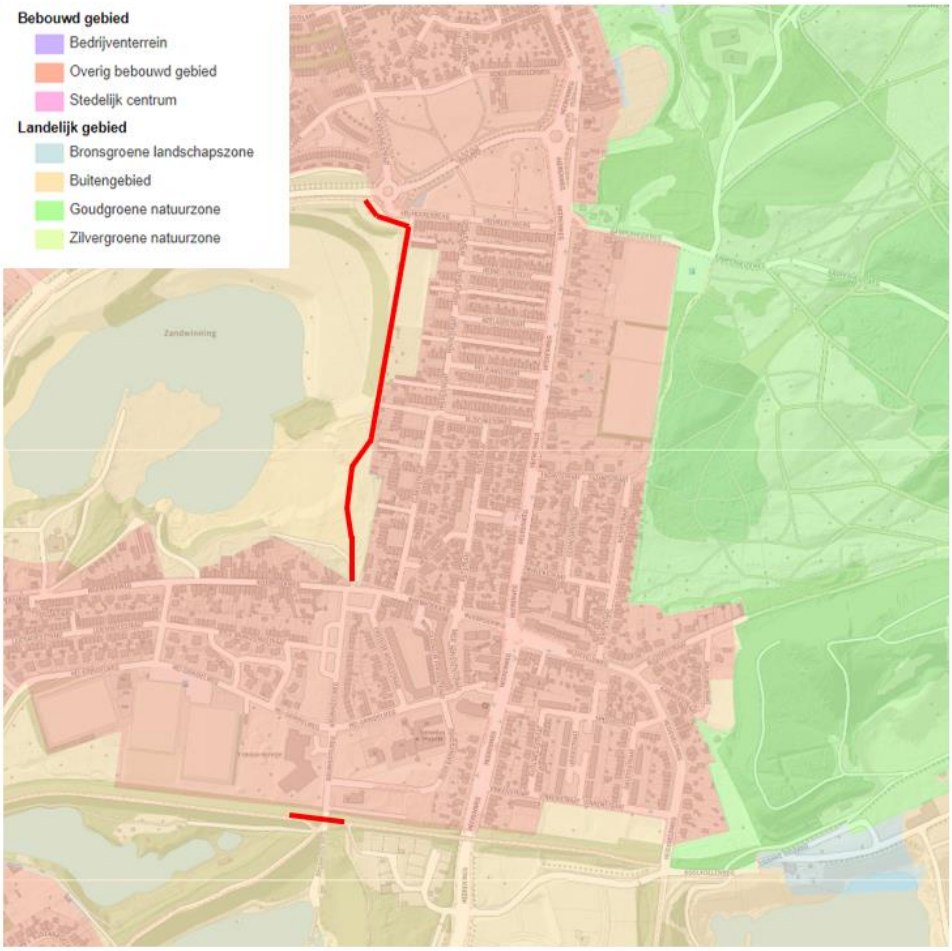
Ook bevat de omgevingsverordening o.a. regels omtrent het opnemen van reserveringszones langs spoorwegen en provinciale wegen. Deze zones dienen vrij te blijven van bebouwing met het oog op een toekomstige verbreding, spoorverdubbeling, het toevoegen van een parallelvoorziening, elektrificatie, of het anderszins uitbreiden of verbeteren van deze provinciale weg of spoorweg.

In de verordening is daarnaast onder andere bepaald dat nieuwe stedelijke ontwikkelingen in beginsel een plaats moeten krijgen binnen het bestaand stedelijk gebied (overeenkomstig de ladder voor duurzame verstedelijking). Herbenutting van leegstaande monumentale en

beeldbepalende gebouwen krijgt hierbij bijzondere aandacht.

Een belangrijk onderdeel van het POL2014 betreft de opgave voor de drie regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg en Zuid-Limburg om voor die thema's waarvoor dynamisch voorraadbeheer aan de orde is, regionale structuurvisies op te stellen en daarover ook op regionaal niveau bestuursafspraken te maken. De bestuursafspraken voor Zuid-Limburg zijn vastgelegd in de 'Bestuursovereenkomst Regionale afspraken Zuid-Limburg' d.d. 12 april 2016. Hierin zijn afspraken vastgelegd t.a.v. de thema's wonen, detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen en vrijetijdseconomie. Tevens zijn de thema's energie, landschap en landen tuinbouw hierin besproken. In de Omgevingsverordening Limburg zijn deze bestuursafspraken vervolgens verankerd.

Plan specifieke aspecten
De ontwikkeling is gelegen binnen de zone ‘Buitengebied’. Op het onderstaande kaartje is een uitsnede van de bij het POL2014 behorende kaart 'Zonering Limburg' weergegeven. Het wandel-/fietspad is hierop in rood aangegeven.

Afbeelding - Uitsnede algemene zoneringskaart POL2014 geconsolideerd: gebied Heerlerheide en omgeving (Kaart 1 Zonering Limburg)

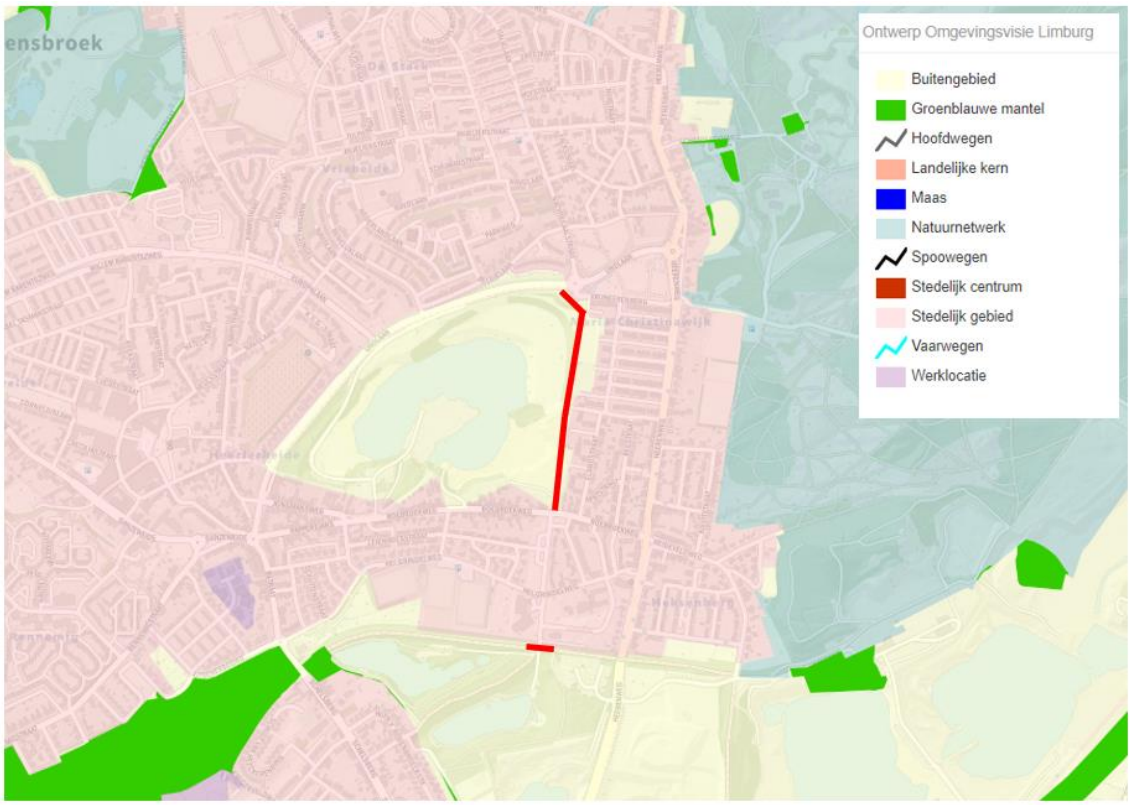
Buitengebied
Deze zone omvat een breed scala aan gebieden variërend van landbouwgebieden in algemene zin, glastuinbouwgebieden, ontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij, verblijfsrecreatieve terreinen, stadsrandzones tot linten en clusters van bebouwing. Het zijn alle andere gronden in het landelijk gebied buiten de natuur- en landschapszones. In deze zone is ruimte voor de ontwikkeling van landbouw, tuinbouw en de vrijetijdseconomie.
Het accent is gelegd op ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijfslocaties landbouw, het terugdringen van milieubelasting vanuit landbouw en het bereiken van goede kwaliteit en goed functioneren van de ondergrond.

Conclusie
Het plan voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en een brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad. Met het plan wordt het toeristisch (fiets)gebruik gestimuleerd, hetgeen enerzijds goed is voor het milieu en anderzijds ervoor zorgt dat de gronden om de groeves beleefbaar worden gemaakt.
De gronden zijn gelegen in de zone ‘Buitengebied’ en het plan is in overeenstemming met de uitgangspunten die voor deze zone zijn geformuleerd. Het plan leidt niet tot aantasting van het onder andere in het POL2014 en de Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgelegd beleid.

2.2.2 Omgevingsvisie (ontwerp d.d. 25 augustus 2020)
Op 25 augustus 2020 is het ontwerp van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg vastgesteld (ter inzage van 7 september tot en met 18 oktober 2020). Hierin is voor de periode 2021 tot 2030-2050 aangegeven hoe de provincie richting wil geven aan toekomstbestendige ontwikkelingen en hoe daarbij naar een balans wordt gezocht tussen het beschermen én benutten van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie Limburg vervangt (na definitieve vaststelling) het in 2014 vastgestelde Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2014) en is in een interactief proces met overheden, semioverheden, belangenvertegenwoordigers, andere partnerorganisaties en inwoners opgesteld. Deze visie bouwt deels voort op eerder gemaakte beleidskeuzes, op andere onderdelen zijn nieuwe keuzes gemaakt.

De provincie heeft drie hoofdopgaven geformuleerd:
- Een aantrekkelijke, sociale, gezonde en veilige leefomgeving, in stedelijk/bebouwd en landelijk gebied;
- Een toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economie, inclusief landbouw-transitie;
- Klimaatadaptatie en energietransitie.

In onderstaande afbeelding is een uitsnede te zien van de kaart bij de ontwerp-omgevingsvisie. Ook hierop is het wandel-/fietspad en de brug in de zone ‘Buitengebied’ gelegen en in rood aangegeven.

Afbeelding - uitsnede kaart ontwerp-Omgevingsvisie Limburg

Buitengebied
Het buitengebied betreft de landelijke gebieden op de Zuid-Limburgse plateaus en op de hogere zandgronden in Noord- en Midden-Limburg, samen zo'n 85.000 hectaren groot. Vergeleken met Noord- en Midden-Limburg zijn er in Zuid-Limburg minder mogelijkheden voor intensieve vormen van grondgebruik op de plateaus. Dit komt door de aard van de ondergrond en de aanwezige omgevingskwaliteiten. Op de hogere zandgronden van Noord- en Midden-Limburg is, rekening houdend met de droogtegevoeligheid en de kwaliteit van de grondwatervoorraden, een breed scala aan grondgebruiksvormen mogelijk, rekening houdend met de ruimteclaims vanuit de verschillende transitieopgaves.

De maatschappelijke verankering en beleefbaarheid van natuur
Voor wat betreft het onderwerp 'Landschap' gaat het om:
Het bouwen en versterken van de kenmerkende kwaliteiten en afwisseling van het Limburgs Landschap, waaronder de groenblauwe mantel, (verbrede) Nationale Parken, Nationaal Landschap Zuid-Limburg en stad-landzones. Ontwikkelingen binnen de ruimte van het beleid voor de verschillende thema's zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden.

Conclusie
Ondanks de gewijzigde naamgeving van bepaalde waardevolle gebieden, is het inhoudelijke beleid voor deze gebieden voor wat betreft natuur en landschap niet, dan wel niet wezenlijk

gewijzigd. Voor wat betreft de beoordeling van het bestemmingsplan op basis van de nieuwe omgevingsvisie van de provincie wordt daarom verwezen naar de conclusies in de paragrafen 2.2.1 en 2.2.2.

2.2.3 Mobiliteitsplan Limburg (2018)

In het mobiliteitsplan Limburg (2018) bespreekt de Provincie de toekomstige opgaven en ambities op het gebied van mobiliteit, en de rol die zij daarin zal spelen in samenwerking met regionale, landelijke en internationale partners.

De overkoepelende doelstelling is het creëren van een aantrekkelijke, leefbare en economisch krachtige provincie waarin mensen met plezier werken, wonen, recreëren en studeren. Omdat mobiliteit onlosmakelijk met deze doelstelling is verbonden stelt de Provincie zichzelf als doel om een toekomstbestendige, toegankelijke, slimme, schone en grenzeloze mobiliteit te creëren, zodat mensen zich naar wens en behoefte vrij kunnen bewegen.

In een aantal regionale opgaven zien we kansen voor mobiliteit. Deze opgaven sluiten aan op de ambities zoals geformuleerd in het coalitieakkoord:

- de stedelijke gebieden aantrekkelijk en bereikbaar houden door bijvoorbeeld verschillende manieren van vervoeren aan te bieden en een verantwoorde keuze te bevorderen (multimodaliteit).
- het platteland vitaal houden dankzij goede fysieke, maar ook digitale bereikbaarheid.
- de economie versterken dankzij de ontwikkeling van economische clusters zoals campussen en maakindustrie en we vergroten hun (onderlinge) bereikbaarheid.
- een internationale koploper blijven in de groene logistiek, met Greenport Venlo als middelpunt. De logistieke sector is een belangrijke economische drager voor Limburg.
- de vrijetijdseconomie versterken. Met recreatie en toerisme staat Limburg goed op de kaart, ook publiekstrekkers en evenementen maken Limburg aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers.

Met deze doelen wil de provincie de basisvoorzieningen op orde houden door middel van goed beheer en onderhoud van het vervoersaanbod. De kwaliteit hiervan wordt verbeterd en het mobiliteitsnetwerk zal steeds aantrekkelijker gemaakt worden. Dit kan door vervoersmiddelen op een andere of betere manier te benutten en mensen uit te nodigen op een slimmere manier hun vervoer te kiezen. Er wordt dan ook geïnvesteerd in smart mobility.

In de regionale uitwerkingen van dit Mobiliteitsplan heeft de provincie voor de regio Parkstad-Vaals de volgende mobiliteitsopgaven gesteld:
Bereikbare steden

- autoafhankelijkheid verminderen, afwaarderen wegen, aantrekkelijke alternatieven ernaast: kansen Buitenring, fietsaandeel vergroten;
- netwerken verschillende modaliteiten goed aansluiten.

Grenzeloze vrijetijdseconomie

- Autobereikbaarheid is goed. OV en fietsen kan beter, zowel binnen het stedelijk gebied van Parkstad als in relatie tot de omgeving (zowel in Nederland als in Duitsland).

Vitaal platteland

- Veiligheid: landbouwverkeer vs. fietsverkeer staat verder onder druk als de hoeveelheid landbouwverkeer groeit door schaalvergroting.

In de mobiliteitsdoelen worden de volgende punten genoemd:
Doorstroming

- Netwerken verschillende modaliteiten goed op elkaar laten aansluiten.

Duurzaamheid

- autoafhankelijkheid Parkstad en omgeving verminderen;
- fietsaandeel vergroten.

Veiligheid

- Fietsers scheiden van gemotoriseerd verkeer.

Conclusie
Het plan voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg. Door de aanleg van het wandel-/fietspad kunnen voetgangers en fietsers in de toekomst (gescheiden van het gemotoriseerd verkeer) het groevelandschap beleven. Ter plaatse van de brug over de Bruinkoolweg dient een hoogteverschil te worden overwonnen om de voetgangers en fietser het tracé dat vanaf de Koolkoelenweg komt te laten vervolgen over de Bruinkoolweg. Hiermee is de beoogde ontwikkeling in overeenstemming met het Mobiliteitsplan Limburg 2018 en is in lijn met de regionale uitwerking.

2.3 Regionaal beleid

2.3.1 Structuurvisie Parkstad Limburg

De regio Parkstad Limburg heeft in 2009 een intergemeentelijke structuurvisie vastgesteld: 'Ruimte voor park & stad'. De visie beoogt de missie van de regio, 'het in duurzame samenhang ruimtelijk-economisch ontwikkelen van de regio en het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit', te verwezenlijken. Als alle partijen hun krachten bundelen, moet het mogelijk zijn om in 2030 deze kwaliteiten in Parkstad Limburg te ervaren:

- Meer en beter bereikbaar groen, meer ecologische kwaliteit en structuur, onder andere door een groter contrast van stad en land;
- Een sterke economie, voortbouwend op bestaande kwaliteiten en ontwikkelend op o.a. een innovatieve energiesector, toeristische dag- en verblijfrecreatie, een hoogwaardige zorginfrastructuur en dito opleidingsfaciliteiten;
- Een geherstructureerd stedelijk gebied met Heerlen-Centrum als Parkstad-centrum; een hoogstedelijke kern die hoge, gevarieerde woonkwaliteit met passende voorzieningen biedt voor bestaande én nieuwe kansrijke doelgroepen;
- Een uitstekende ontsluiting en bereikbaarheid via de Parkstadring en het openbaar vervoer, waardoor Parkstad Limburg ook internationaal een steviger positie verwerft.

De intergemeentelijke structuurvisie zet de toekomstlijnen uit voor twee structuurdragers: ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit en de economisch-maatschappelijke ontwikkeling. Deze dragers zijn uitgewerkt door middel van vier hoofdthema's:

1. Ruimtelijke identiteit - regionale ontwikkeling met de natuur als goede buur: natuur en landschap, inclusief het rijke erfgoed, beek- en rivierdalen vormen de basis voor een duurzame versterking van identiteit en vitaliteit. De stad krimpt, verdicht en laat zo de natuur ruimte voor groen en waterstructuren.
2. Economie - meer vitaliteit vanuit historische en huidige kracht: hoofdambitie is economische structuurversterking met als strategie ruimtelijke concentratie en revitaliseren van locaties die niet aan moderne eisen voldoen, onder toepassing van de SER-ladder. Bij revitalisering van bestaande locaties krijgt kleinschalige bedrijvigheid nadrukkelijk de ruimte.
3. Wonen - meer kwaliteit voor een veranderende bevolking: herstructurering gaat voor uitbreiding. Het bedienen van de veranderende wensen van bestaande en nieuwe doelgroepen verloopt dus vooral via een kwalitatieve vervangingsopgave. In principe geen uitbreiding buiten huidige stedelijke contour.
4. Mobiliteit - meer samenhang, betere bereikbaarheid: de ambitie is een betere bereikbaarheid via weg en spoor, zowel regionaal als internationaal. De nieuwe ringstructuur ontlast de oude radiale wegenstructuur. Hierbij hoort een heldere, eenduidige categorisering van wegen naar hun functie. Dit is in de structuurvisie vertaald naar een XL t/m S-aanduiding.

De Bestuurscommissie Ruimte van de regio Parkstad Limburg heeft de Structuurvisie in 2015 kritisch tegen het licht gehouden en onderzoekt de mogelijkheden voor een aanscherping of actualisatie van dit beleid. Belangrijkste opgave hierbij is dat de samenwerkende gemeenten in de toekomst dienen te beschikken over een instrument dat hen in staat moet stellen om integraal in plaats van sectoraal, proactief in plaats van reactief en op het regionale schaalniveau te kunnen sturen op ruimtelijke ontwikkelingen en programma's. Daarbij zal ook expliciet aandacht zijn voor urgente, nieuwe ruimtelijke thema's zoals klimaat, milieu, water, grondstoffen en voedsel.

De vier hoofdthema's uit de structuurvisie zijn concreet uitgewerkt in diverse beleidsnota's, op zowel regionaal als gemeentelijk niveau. Deze komen in de volgende paragrafen aan bod, waarbij tevens wordt aangegeven hoe deze hun uitwerking hebben op het plan Grondje Groeves ‘Vrieheide’, Heerlen (rood omcirkeld).

Afbeelding - Uitsnede ontwikkelingskaart Structuurvisie Parkstad Limburg

Conclusie

Voor het plan zijn met name het thema's 'ruimtelijke identiteit' en 'mobiliteit' van belang. Vooral voor wat betreft het herkenbaar maken van het landschap, het toegankelijk maken van groen en natuur en het toeristisch fietsverkeer. Het wandel-/fietspad en de brug maken deel uit van de recreatieve route door het groevelandschap van Parkstad Limburg. Hiermee wordt het recreatief-fietsgebruik gestimuleerd en wordt de aantrekkingskracht voor recreatieve fietsers versterkt.

Geconcludeerd kan worden dat het voorliggende plan past binnen de beleidsuitgangspunten zoals deze zijn vastgelegd in de intergemeentelijke Structuurvisie Parkstad Limburg.

2.3.2 Regionaal verkeers- en vervoersplan 2011-2020

Het Regionaal Verkeer- en Vervoersplan (RVVP) is aangenomen door de raad van Parkstad Limburg in 2011. Deze nota sluit sterk aan op het Regioprogramma van Parkstad Limburg waarin de nadruk wordt gelegd op de economische structuurversterking via ringwegen en Euregionaal openbaar vervoer door middel van onder andere de aanleg of optimalisatie van diverse structurerende wegen (o.a. Buitenring Parkstad Limburg, Euregioweg, flankerende infrastructuur) en het verbeteren van het Euregionaal openbaar vervoersaanbod (onder andere IC Eindhoven-Heerlen-Aachen en Avantislijn). Het RVVP stelt verder voorop dat de verkeers- en vervoersystemen moeten bijdragen aan een voor wonen en recreëren aantrekkelijke regio met goed bereikbare voorzieningen en een minimum aan verkeersonveiligheid en aan milieuoverlast.

Conclusie

Het plan voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en de brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg. Door de aanleg van het wandel-/fietspad en de brug kunnen voetgangers en fietsers in de toekomst (gescheiden van het gemotoriseerd verkeer) het groevelandschap beleven. De beoogde ontwikkeling voldoet aan de uitgangspunten van het Regionaal verkeers- en vervoersplan 2011-2020.

2.4 Gemeentelijk beleid

In dit onderdeel wordt het algemene relevante beleid beschreven; beleid op specifieke onderdelen komt in hoofdstuk 5 bij de verschillende omgevingsaspecten aan bod.

2.4.1 Structuurvisie Heerlen 2035

Op 7 juli 2015 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie Heerlen 2035 vastgesteld. Met dit planologisch instrument kan de gemeente de ruimtelijke sturing beter afstemmen op de ruimtelijke opgaven van de toekomst.

De structuurvisie is opgesteld op basis van een belangrijk kantelpunt in de historie van ruimtelijke ontwikkeling in Nederland. De grenzen van de groei zijn bereikt. Er is een eind gekomen aan een onafgebroken periode van vraag naar ruimte en vastgoed. Nieuwe ontwikkelvraagstukken hebben nu vooral te maken met de vraag hoe om te gaan met bestaand vastgoed en vrijkomende ruimte. De ruimtelijke opgaven voor de toekomst hebben veel vaker betrekking op bestaand vastgoed in plaats van nieuwbouw en zullen gekenmerkt worden door termen als: flexibel, tijdelijk, duurzaam en kleinschalig. Ook de rol van de gemeente verandert. Heerlen moet de slag maken van een toetsende naar een faciliterende overheid. Niet alles zelf herontwikkelen, maar vooral ook initiatieven van ondernemers, marktpartijen en inwoners mogelijk maken, met de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in deze structuurvisie als uitgangspunt. Deze transitieopgaven lopen als een rode draad door de structuurvisie. In de structuurvisie staan inhoudelijk vier thema's centraal: Vitale stad, Centrale stad, Innovatieve stad en Verrassende stad.

2.4.1.1 Vitale stad

In het thema Vitale stad wordt een beeld geschetst van woonwijken in 2035. Aan de ene kant willen we inzetten op minder woningen, maar vooral ook op woningen met meer kwaliteit en variatie. Dus geen grootschalige uitbreidingsnieuwbouw meer, maar inzetten op het doorbreken van de eentonigheid van sommige woonbuurten. Aan de andere kant willen we goede voorzieningen blijven aanbieden. Dat kan soms betekenen dat een voorziening uit de buurt verdwijnt als het verzorgingsgebied voor die voorziening te klein wordt. In die gevallen zetten we in op het vormen van sterke voorzieningenclusters in buurten en stadsdelen.

2.4.1.2 Centrale stad

In het thema Centrale stad beschrijven we hoe we de rol van Heerlen als centrumgemeente in de regio kunnen versterken. Belangrijke speerpunten daarbij zijn een compact kernwinkelgebied met een compleet en gevarieerd winkelaanbod, het realiseren van een Smart Services Campus en het versterken van het stedelijk woonmilieu. Cultuur in al zijn facetten is daarbij een belangrijke bindende factor.

2.4.1.3 Innovatieve stad

In het thema Innovatieve stad geven we aan hoe we anders kunnen omgaan met stedelijke ontwikkelopgaven bij veranderende omstandigheden. Het hergebruiken van bestaand vastgoed en vrijkomen van ruimte na sloop spelen daarbij een belangrijke rol. Bovendien willen we mondiale duurzaamheidsvraagstukken verbinden met lokale transitieopgaven. Heerlen heeft de ambitie om in 2040 een klimaat-neutrale stad te zijn. Dat is een stad waarin processen rond wonen, werken en leven, niet op negatieve wijze bijdragen aan klimaatverandering.

2.4.1.4 Verrassende stad

In het thema Verrassende stad wordt beschreven hoe we bestaande cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten beter zichtbaar en tastbaar kunnen maken in de stad. Door het behoud van deze waarden te integreren in de lokale transitieopgaven, krijgen plekken en panden waarmee mensen zich verbonden voelen nieuwe betekenis. Het resultaat van deze transitie is een verrassende stad, waarin het “Verhaal van Heerlen” tot uitdrukking komt.

2.4.1.5 Conclusie

Voor het plan bevat de Structuurvisie Heerlen 2035 geen specifieke uitgangspunten.
Het plan levert echter een bijdrage aan de ambitie om Heerlen een centrale stad en verrassende te laten zijn. Door de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg, kunnen voetgangers en fietsers in de toekomst (gescheiden van het gemotoriseerd verkeer) het groevelandschap beleven. Hiermee is het plan in overeenstemming met de beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in de Structuurvisie Heerlen 2035.

2.4.2 Groenbeleidsplan

Het gemeentelijk Groenbeleidsplan is op 14 mei 2013 vastgesteld en vormt sindsdien het gemeentelijk groenbeleid. In dit plan is het vorige groenstructuurplan geïntegreerd. Het Groenbeleidsplan geeft een middellange termijnvisie (2010-2025) op de gewenste ontwikkeling van het (semi-)openbare groen van de gemeente Heerlen. Behalve een visie op de

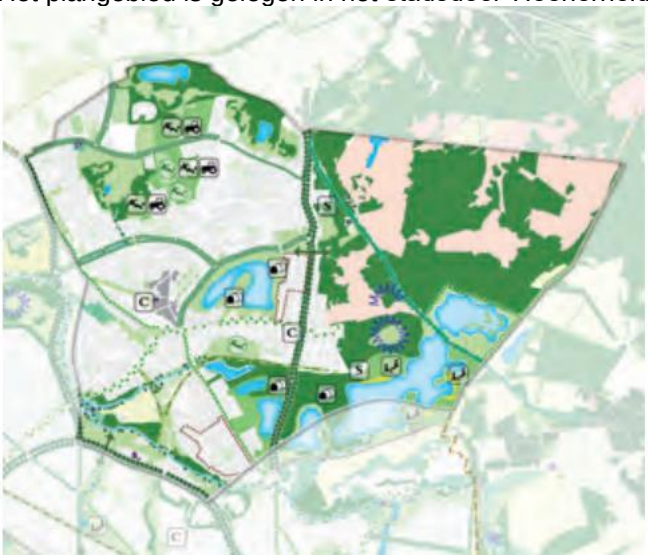
gemeentelijke groenstructuur bevat het Groenbeleidsplan ook een kader voor het groenbeheer en is er tevens een uitvoeringsprogramma aan gekoppeld. Het Groenbeleidsplan heeft als hoofddoelstelling een integrale, samenhangende en tevens duurzame groenstructuur te realiseren, die recht doet aan de identiteit en eigenheid van Heerlen als onderdeel van Parkstad Limburg en voldoende robuust van karakter is waar het gaat om behoud en verbetering van leefbaarheid en groene kwaliteit.

In de visie op de groenstructuur van de gemeente Heerlen is uitgegaan van de volgende integraal samenhangende componenten:

- Het landschappelijke kader van Heerlen;
- De hoofdgroenstructuur van Heerlen;
- Steenbergen als symbool voor een grenzeloze regio;
- Schakels tussen Heerlen en het omliggende Euregionale landschap;
- De hoofdinfrastructuur als uithangbord voor 'park' en 'stad';
- De historische structuur als (groene) parels in het stedelijke weefsel;
- Stadsombouw Heerlen: robuust groen met nieuwe functies.

De hoofdgroenstructuur van Heerlen kadert de ligging van de verschillende stadsdelen in. Om een goede aansluiting te vormen op de gemeentelijke hoofdgroenstructuur is per stadsdeel de gewenste ontwikkeling van de hoofdgroenstructuur verder uitgewerkt.
Vervolgens is nog verder ingezoomd en is de gewenste groenstructuur in de buurten en buurtschappen beschreven. Hierbij is onderscheid gemaakt in verschillende buurttypen.
De visies voor de verschillende buurttypen zijn vertaald in een gereedschapskist voor de groenstructuur per buurttype, waarin de karakteristieken en functies van de hoofd- en subgroenstructuur van een buurttype zijn vastgelegd. Onderscheid wordt gemaakt in structuurgroen en snippergroen, waarbij het uitgangspunt geldt dat snippergroen kan worden afgestoten zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit van de openbare ruimte.

Conclusie
Het plangebied is gelegen in het stadsdeel ‘Heerlerheide’.

Afbeelding - Groenvisie Heerlerheide

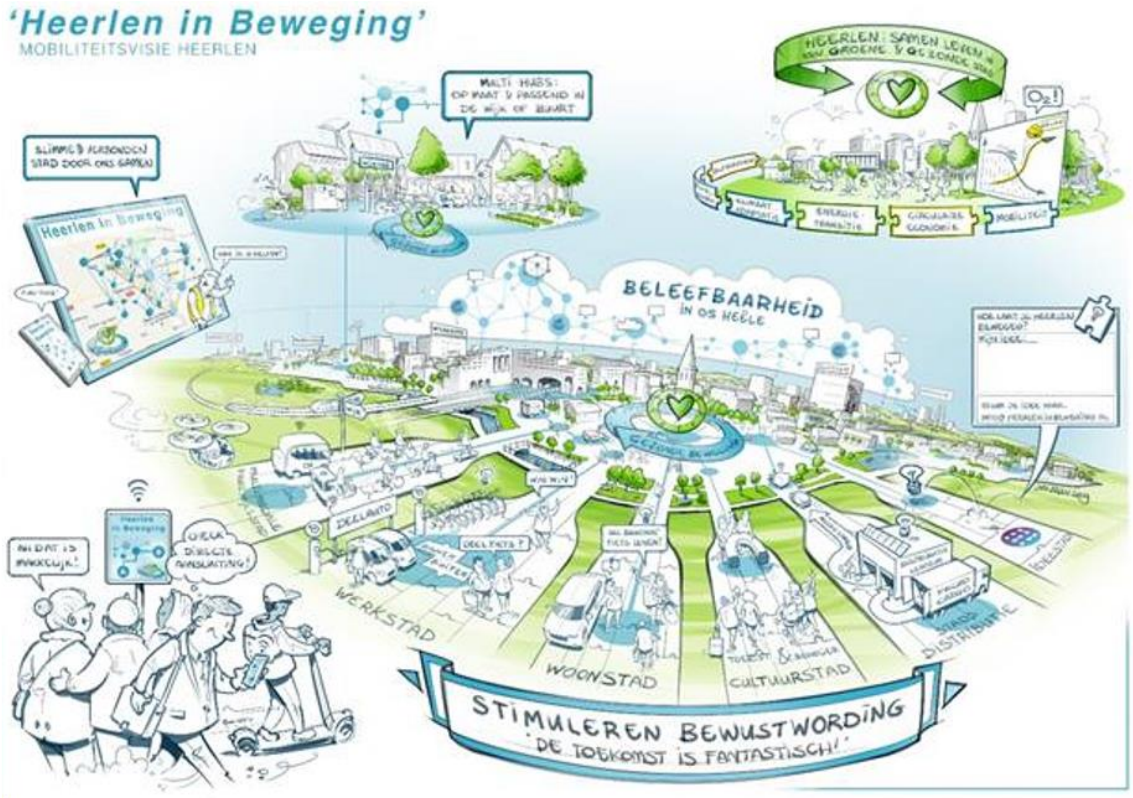
Dit stadsdeel is vanuit verschillende kernen aan elkaar gegroeid, maar kent desondanks een overzichtelijke indeling van ontsluitingswegen. Het stadsdeel wordt nagenoeg geheel omgeven door de hoofdgroenstructuur en heeft als uniek element een in exploitatie zijnde zilverzandgroeve midden in het stadsdeel.
Het stadsdeel Heerlerheide ligt binnen het plangebied voor het Gebrookerbos. Bestaande gebruiksfuncties, maar ook nieuwe innovatieve vormen van grondgebruik dienen bij te dragen aan de duurzame instandhouding van de groene omgevingskwaliteit en de leefbaarheid van Heerlerheide. Naast de versterking van de hoofdgroenstructuur van Heerlen speelt daarin ook de integratie van de Beaujeangroeve in het stadsdeel een belangrijke rol.

- Beaujeangroeve: Ontwikkeling groeve tot parkgebied met ruimte voor nieuwe functies zoals stadslandbouw, energievoorziening en wonen.
- Navolaan, de kerk en omgeving: Ontwikkelen ruimtelijk samenhangend buurtpark met sport- en spelfaciliteiten voor de buurtbewoners.

Het voorliggend plan voorziet in de aanleg van een nieuw, vrij liggend wandel-/fietspad en brug die onderdeel zijn van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg. Door de aanleg van het wandel-/fietspad kunnen voetgangers en fietsers in de toekomst (gescheiden van het gemotoriseerd verkeer) het groevelandschap beleven. Hiermee voldoet de beoogde ontwikkeling aan het Groenbeleidsplan.

2.4.3 Heerlense Mobiliteitsvisie

Samen onderweg
Met 'Heerlen in Beweging' zetten we een transitie in gang om de toekomst van duurzame mobiliteit in Heerlen samen met inwoners, bezoekers, maatschappelijke organisaties en ondernemers vorm te geven. De ambitie gaat ook over de wens om mensen vaker te laten kiezen voor actieve en gezonde mobiliteit zoals wandelen en fietsen zodat de visie steeds een stapje dichterbij komt. De route om te komen tot deze visie is niet in beton gegoten. We kiezen voor een flexibele en adaptieve aanpak zodat we in kunnen (blijven) spelen op maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen én op bijdragen van anderen. We vragen iedereen in Heerlen mee te doen aan het realiseren van de ambities zodat wij met z'n allen onze verantwoordelijkheid nemen voor een leefbare stad voor de generaties nu en na ons.

Afbeelding - Schets mobiliteitsvisie

Duurzaam Mobiliteitssysteem
Met de Mobiliteitsvisie 'Heerlen in Beweging' wordt niet alleen invulling gegeven aan het realiseren van een gezonde en groene stad. Er wordt tevens invulling gegeven aan de ambitie van de Parkstadgemeenten om in 2040 energieneutraal te zijn (Palet). Het fundament voor het realiseren van deze ambitie is een geïntegreerd duurzaam mobiliteitssysteem waarbij het bieden van keuzevrijheid en flexibiliteit centraal staat. De bestaande netwerken voor auto, fiets en openbaar vervoer worden met elkaar verbonden en verknoopt via mobiliteitshubs. Mobiliteitshubs zijn plekken in de stad waar verschillende modaliteiten (o.a. (deel)auto en fiets), voorzieningen en vervoersdiensten samenkomen en waar je makkelijk kunt overstappen tussen de modaliteiten. Deze hubs vormen een belangrijke (fysieke) voorwaarde om flexibel reizen en keuzevrijheid te bevorderen.

Bewustwording
We willen bereiken dat inwoners en bezoekers van Heerlen in de toekomst meer gebruik gaan maken van duurzame vervoerwijzen. Dit is een proces van de lange adem omdat men zich eerst bewust zal moeten zijn van zijn of haar huidige mobiliteitsgedrag. Pas dan kan men een verandering doormaken. De weg naar het realiseren van de ambitie is daarom minstens zo belangrijk als het einddoel. Door met elkaar te werken aan het realiseren van een groene en gezonde stad worden inwoners en bezoekers van Heerlen zich gaandeweg bewust van hun eigen (duurzame) mobiliteitsgedrag. Iedereen draagt zijn of haar steentje bij. Een online Mobiliteitsplatform ondersteunt dit proces.

Conclusie
Voor het onderhavig plan bevat de Mobiliteitsvisie Heerlen geen specifieke uitgangspunten, maar het levert een bijdrage aan de ambitie om duurzame vervoerswijzen te stimuleren, de verkeersveiligheid te verbeteren en het duurzame wandel- en fietsnetwerk te optimaliseren.

2.4.4 Duurzaamheidsvisie Heerlen 2017

Duurzaamheid omvat een integrale afweging van belangen voor de korte en de lange termijn, voor alle relevante stakeholders in het gebied. In de duurzaamheidsvisie van Heerlen 2017 kiest de gemeente voor drie pijlers binnen duurzaamheid: Energietransitie, Gezonde Stad (leefomgeving) en Circulaire Economie. Deze pijlers bevatten de belangrijkste gemeenschappelijke doelstellingen van zowel de gemeente als de bedrijven en instellingen in de stad:

- We werken aan beperking van klimaatverandering d.m.v. energiebesparing en inzet hernieuwbare energie. We bewaken en verbeteren de kwaliteit van leefomgeving t.b.v. een gezonde en aantrekkelijke stad om in te wonen, werken en leven.
- We stimuleren de ontwikkeling van duurzame producten en processen waar dit een bijdrage levert aan een betere leefomgeving of aan energietransitie.

Er zijn geen normen vastgelegd voor het begrip duurzaamheid. Op enkele thema's binnen duurzaamheid, zoals leefomgeving, water en groen, is sectorale wet- en regelgeving van toepassing. De toetsing aan deze kaders komt elders in de onderbouwing aan de orde. Voor energietransitie is een regionaal beleidskader geformuleerd (zie hieronder), voor klimaatadaptatie en circulaire economie is het in ontwikkeling. Waar mogelijk en nodig sluiten we aan bij de landelijke akkoorden klimaatakkoord, deltaplan ruimtelijke adaptatie en grondstoffenakkoord. Op termijn zullen hieruit beleidsregels volgen die zullen landen in het omgevingsplan.

Concreet voor dit plan zijn er voor energietransitie geen wezenlijke opmerkingen die realisatie in de weg staan. Wel zullen de volgende aandachtspunten ter overweging worden meegenomen:

- De mogelijkheid om verlichting en displays langs de route en op de uitzichtlocaties duurzaam-solitair, dus zonder stroomvoorziening uit het net, uit te voeren. Met name om hiermee een duurzaam karakter uit te stralen, zoals bijvoorbeeld het opwekken van stroom middels zonnepanelen of kleine windturbine.
- Eventueel op een aantal plekken voorzieningen voor het opladen van elektrische fietsen, navigatiesystemen/telefoons te realiseren, zoals bijvoorbeeld bij de uitzichtpunten.

Conclusie
Voor het voorliggende bestemmingsplan bevat de Duurzaamheidsvisie Heerlen 2017 geen specifieke uitgangspunten. Wel zal het realiseren van een wandel-/fietspad en brug, waarmee het groevenlandschap binnen het buurtschap Heerlerheide kan worden beleefd als een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving kunnen worden gezien. Tevens kan deze realisatie een impuls zijn voor bewoners van de omgeving om meer actief te bewegen tijdens vermaak/recreatie. Hiermee is het plan in overeenstemming met de beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in de Duurzaamheidsvisie Heerlen 2017.

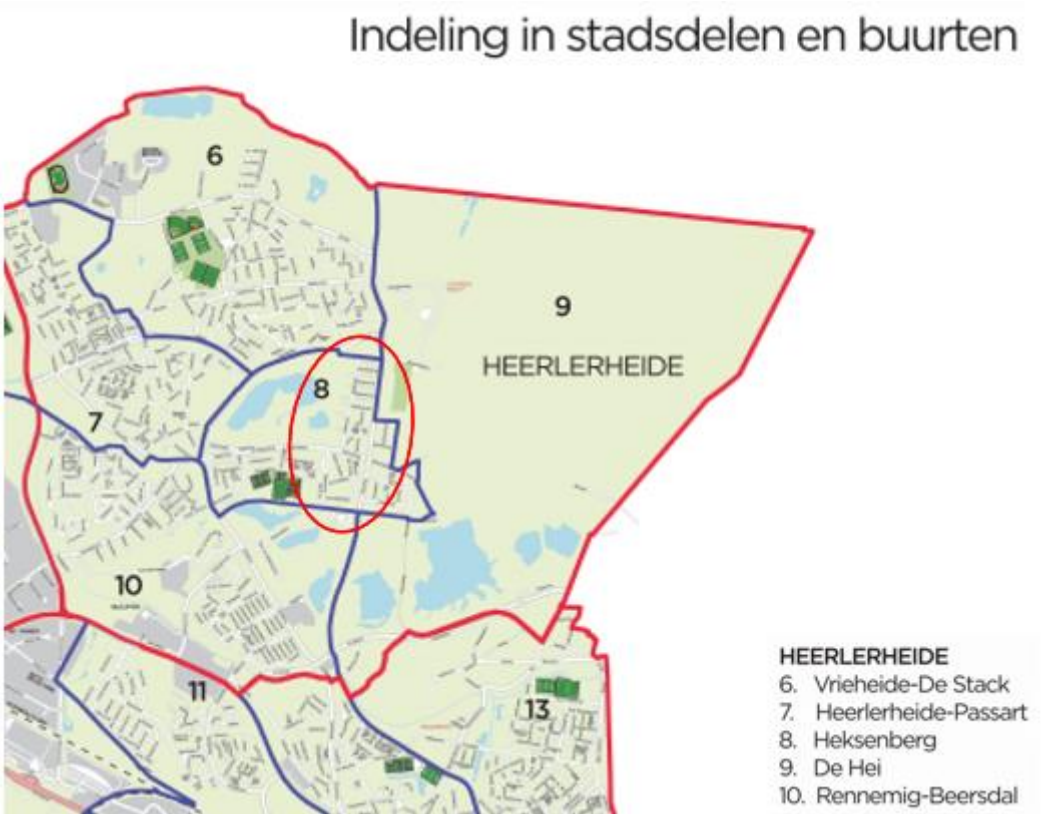
3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Algemeen

Voor het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing is het van belang dat de uitgangssituatie, de huidige toestand van het plangebied, goed in beeld wordt gebracht. In dit hoofdstuk is een beschrijving opgenomen van het gebied en de directe omgeving. Zowel van de historie van de projectlocatie als de huidige ruimtelijke en functionele structuur.

3.2 Ruimtelijke en functionele structuur

Het projectgebied ligt midden in het stadsdeel Heerlerheide en aan de rand van de buurt Heksenberg. Teven raakt het projectgebied aan noordkant net nog de buurt Vrieheide-De Stack.

Groeve Vrieheide
Het plangebied is gelegen in de ‘Groeve Vrieheide’ en wordt aan de noordwestzijde omsloten door de Unolaan, aan de oostzijde door de achtertuinen en zijkanten van de woningen aan de Hindestraat en Elandstraat en aan de zuidzijde door de achtertuinen van de woningen aan de Roebroekweg. Tevens maak de brug over de Bruinkoolweg deel uit van het plangebied. Deze is gelegen op de kruising tussen de Koolkoelenweg en de Bruinkoolweg.

Afbeelding – Luchtfoto Groeve Vrieheide

Dit gebied betreft voor het grootste deel een nog steeds in gebruik zijnde groeve. In deze groeve wordt zilverzand gewonnen via ontgronding. Op het groeveterrein is een grote ontgravingsplas ontstaan met daarom heen een landschappelijke inrichting. Bij de entree bij Jongmansweg 63 is bebouwing in de vorm van een aantal loodsen aanwezig. Naast Roebroekweg 29 ligt een tweede entree van de groeve.
Op de kruising tussen de Koolkoelenweg en de Bruinkoolweg is een hoogteverschil aanwezig. Hier zal een brug worden gerealiseerd om vanaf de hoger gelegen Koolkoelenweg over een naastgelegen pad via de Bruinkoolweg het tracé richting de Groeve Vrieheide te vervolgen.

4 Planbeschrijving

4.1 Het plan

Het plan ‘Rondje Groeves’ stekt tot het aanleggen van een recreatieve route in het groevelandschap van Parkstad Limburg om te wandelen en fietsen. Hiervoor is door Bureau Verbeek een studie uitgevoerd en een ontwerp opgesteld.

De gemeente heeft, vanwege de planning, ervoor gekozen om twee delen van het hele rondje in procedure te brengen, te weten:

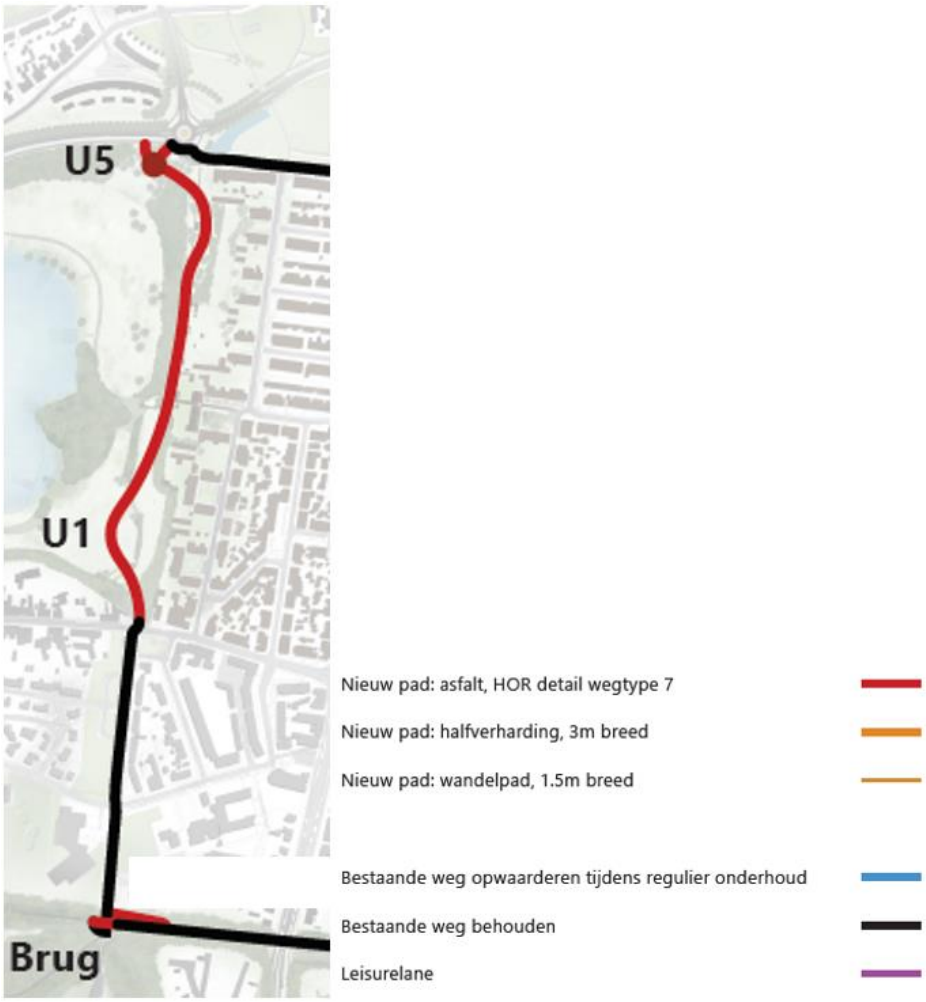
1. Het plan ‘Vrieheide’: het deel van het tracé gelegen aan de Groeve Beaujean, dat loopt vanaf de Roebroekerweg tot aan de rotonde aan de Unolaan. Tevens maakt de brug over de Bruinkoolweg deel uit van dit plan;
2. Het plan Sibelcol: het deel van het tracé gelegen aan de Groeve Sibelco, dat loopt ten noorden van de Euregioweg, tussen de Heerenweg en de Tiegelstraat.

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing ziet toe op het mogelijk maken van de functie ‘wandel-/fietspad’, de realisatie van een brug en het uitvoeren van de werkzaamheden binnen het deelgebied ‘Vrieheide’. De uitwerking van het deelgebied Vrieheide is als Bijlage 1 bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

Het plangebied start aan de Roebroekerweg en vervolgt zijn weg achter de woningen van de Elandstraat richting de rotonde aan de Vrijheerenberg/Unolaan. Voor het wandel-/fietspad zal nieuw asfalt moet worden aangelegd.

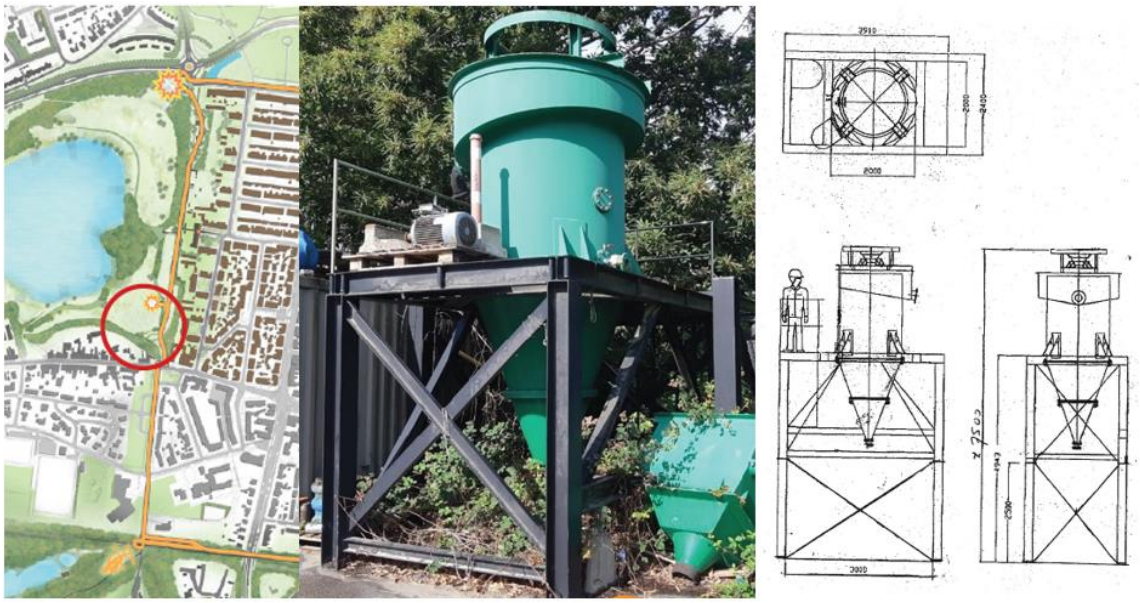
Tevens is op de kruising tussen de Koolkoelenweg en de Bruinkoolweg is een hoogteverschil aanwezig. Hier zal een brug worden gerealiseerd om vanaf de hoger gelegen Koolkoelenweg over een naastgelegen pad via de Bruinkoolweg het tracé richting de Groeve Vrieheide te vervolgen.

Op de onderstaande afbeelding is aangegeven welke maatregelen er nodig zijn om dit deel van het Rondje Groeves te realiseren en waar de uitzichtpunten U1 en U5 en de brug zich bevinden.

Afbeelding – Maatregelen in plangebied

Groeve Queadvlieg (U1)
Ter plaatse van deze locatie zullen twee elementen/machines, die gebruikt worden bij de zandwinning, kunnen worden aangekocht. Zij zullen worden gebruikt als landmark naast het wandel-/fietspad worden geplaats, waarbij wordt verwezen naar het gebruik in de naast gelegen groeve.

Afbeelding - locatie en impressie landmark U1 aan de groeve Quaedvlieg

Groeve Beaujean (U5)
Bij dit majeure uitzichtpunt aan de rand van de Maria Christinawijk staan twee grote zandspinnen die dienen als uitzichtpunt richting de groeves. Een zandspin is gericht op de kerk in het centrum van Heerlerheide, de ander op U1. Doordat de zandspinnen boven de afgrond gesitueerd zijn, draagt dit voor bezoekers bij aan de belevening van een uitkijkpunt op nog grotere hoogte.

De bezoeker komende vanaf de rotonde heeft, tussen de twee zandspinnen door, een zicht op onderliggende groeve en kan vanaf daar de uitkijkpunten beklimmen. Een informatiepaneel staat loodrecht tegenover de westelijke gesitueerde zandspin. Recht tegenover de zuidelijke spin staan, op het witte uitzichtpunt, een viertal fietsbeugels.

Afbeelding - locatie en impressie uitzichtpunt U5 aan de groeve Beaujean

De brug aan de Bruinkoolweg

De route van het Rondje Groeves voert vanaf groeve Quaedvlieg via de Bruinkoolweg naar het oude mijnspoor, waar thans een fietspad op is aangelegd. Ter hoogte van de Bruinkoolweg is echter een hoogteverschil van 8 meter te overbruggen. Hier is op dit moment een trap gesitueerd, maar zal de aanleg van een brug over de Bruinkoolweg plaatsvinden, waarbij het fietspad over het voormalige mijnspoor wordt doorgetrokken. Het routetracé zal dan verder gebruik maken van bestaande infrastructuur.

Deze brug is vergelijkbaar met de brug over de Heerenweg, eveneens onderdeel van het mijnspoor, zoals volgende afbeelding te zien is.

Afbeelding – impressie en voorbeeld van brug over de Bruinkoolweg

5 Omgevingsaspecten

In de volgende paragrafen worden de relevante milieu- en andere aspecten, voor zover van belang voor het plangebied, beschreven.

5.1 Milieueffectrapportage

In de bijlage bij het Besluit m.e.r. zijn activiteiten met drempelwaarden opgenomen op basis waarvan de noodzaak van het wel of niet opstellen van een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) of meteen een milieueffectrapportage (onderdeel C) wordt bepaald. In onderdeel C is aangegeven bij welke activiteiten waarschijnlijk sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Hiervoor geldt een directe verplichting voor het doorlopen van de m.e.r.-procedure (onderdeel C). Onderdeel D bevat activiteiten waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Als blijkt dat aanzienlijke nadelige milieugevolgen niet zijn uit te sluiten, is alsnog een m.e.r-procedure nodig. De opgenomen drempelwaarden zijn gebaseerd op algemene kenmerken van een activiteit en een globale aanname dat bij gevallen onder de drempelwaarde geen belangrijke nadelige milieugevolgen zullen optreden.

De aanleg van een wandel-/fietspad met een brug hiervoor is op zichzelf geen activiteit die wordt genoemd in het Besluit milieueffectrapportage 1994 (verder: Besluit m.e.r.) en valt ook niet onder de categorie autosnelwegen, autowegen, of andere wegen met vier of meer rijstroken.
Wel worden door de aansluiting hierop bestaande wegen gewijzigd, worden gronden ontgraven en vindt een functieverandering van gronden plaats. Derhalve wordt voor de volledigheid getoetst of voor de aanleg van het wandel-/fietspad een milieueffectrapportage moet worden doorlopen.

Het Besluit m.e.r. (artikel 2, vijfde lid onder b.) schrijft ook bij activiteiten onder de drempelwaarde voor dat een milieu-effectbeoordeling nodig is, waarbij wordt verwezen naar de Europese richtlijn milieueffectrapportage. Dit is de zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling. In deze m.e.r.-beoordeling moet aandacht worden besteed aan alle criteria die zijn opgenomen in Bijlage III bij de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere plannen'; dit zijn:

1. kenmerken van het plan;
2. plaats van het plan;
3. kenmerken van het potentiële effect.

De m.e.r. beoordeling hoort bij de ruimtelijke plannen (plan), waarin de hiervoor genoemde activiteiten (aanleg wandel-/fietspad met daarbij behorende bouwwerken geen gebouwen zijnde) mogelijk worden gemaakt.

Een vormvrije m.e.r.-beoordeling doorloopt dezelfde procedure als een formele m.e.r.-beoordeling: een initiatiefnemer van een bepaalde activiteit, dient een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r beoordeling in bij het bestuursorgaan dat bevoegd is te besluiten op de aanvraag/het plan waarmee de activiteit mogelijk wordt gemaakt. Het bevoegd gezag neemt vervolgens een beslissing of al dan niet een milieueffectrapportage moet worden doorlopen.

Er is een aanmeldnotitie opgesteld (zie Bijlage 4), waarin de mogelijke nadelige milieugevolgen van de beoogde ontwikkeling zijn beschreven. Het plangebied bevindt zich niet in een gevoelig gebied. Tevens zijn er treedt er geen onevenredige aantasting op waarmee de aspecten gebiedsbescherming en soortenbescherming in het gedrang komen. In de gebruiksfase vinden er geen werkzaamheden of andere verstoringseffecten plaats.

De beoogde ontwikkeling zorgt, noch in de aanlegfase, noch in de gebruiksfase, tot zodanige belangrijke nadelige milieugevolgen dat een milieueffectrapportage zou moeten worden doorlopen. Bij besluit van **PM DATUM 2021** heeft het gemeentebestuur van Heerlen besloten dat voor het plan Rondje Groeves Vrieheide geen milieueffectrapportage hoeft te worden doorlopen.

5.2 Geluid

Met voorliggend omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing wordt geen nieuwe geluidsgevoelige functie mogelijk gemaakt. Anderzijds is een fietspad in het kader van de Wet geluidhinder geen geluidsbron. Hierdoor hoeft er geen akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd voor voorliggend plan.

Conclusie
Het voorliggend plan heeft geen negatieve gevolgen voor de geluidbelasting op de omgeving en daarmee geen belemmering vormt voor dit bestemmingsplan.

5.3 Water

In het kader van de Watertoets moet elke ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf bevatten, waarin wordt aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Voordat wordt ingegaan op de locatie specifieke kenmerken van het plangebied, is eerst het relevant beleid samengevat.

5.3.1 Europees en Rijksbeleid

5.3.1.1 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel om de kwaliteit van de Europese wateren te verbeteren en die kwaliteit goed te houden. Het belangrijkste middel om dit doel te bereiken is het stroomgebiedbeheersplan (SGBP). In een dergelijk plan worden de waterkwaliteitsdoelen en de daarvoor benodigde maatregelen beschreven om deze goede kwaliteit te bereiken. Nederland maakt deel uit van vier internationale stroomgebieden, waarbij de gemeente Heerlen in het stroomgebied van de Maas is gelegen.

Het stroomgebiedbeheersplan Maas is op 22 december 2015 vastgesteld en heeft een looptijd tot eind 2021. Een belangrijk onderdeel van het SGBP is een maatregelenprogramma. Het maatregelenprogramma bestaat enerzijds uit maatregelen die worden genomen in het kader van reeds bestaande nationale en/of Europese wetgeving (bijv. Europese Nitraatrichtlijn) en anderzijds een groot aantal regionale en locatie gebonden maatregelen.

5.3.1.2 Waterwet

De Waterwet (22 december 2009) stelt integraal waterbeheer op basis van de 'watersysteem-benadering' centraal. Deze benadering gaat uit van het geheel van relaties binnen watersystemen. Denk hierbij aan de relaties tussen waterkwaliteit, -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen water, grondgebruik en watergebruikers. Hiernaast kenmerkt integraal waterbeheer zich ook door de samenhang met de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in relaties met beleidsterreinen als natuur, milieu en ruimtelijke ordening. De waterbodemregelgeving die voorheen was opgenomen in de wet is overgegaan naar de Waterwet. Met de Waterwet is de gemeente beter uitgerust om onder andere wateroverlast tegen te gaan.

Specifiek voor wat betreft de omgang met hemelwater is de perceeleigenaar primair verantwoordelijk gesteld voor de verwerking van het op zijn perceel gevallen hemelwater. Dit brengt met zich mee dat de perceeleigenaar verantwoordelijk is voor de ontwatering en afwatering van zijn eigen perceel. Alleen in uitzonderingsgevallen kan hemelwater geloosd worden op het openbaar riool.

5.3.1.3 Wet ruimtelijke ordening en watertoets

De watertoets is per 1 november 2003 wettelijk verplicht (en vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening). De watertoets betekent dat ruimtelijke plannen die vanaf deze datum ter inzage worden gelegd, voorzien moeten zijn van een waterparagraaf. Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer worden besproken met de waterbeheerder.

In de waterparagraaf geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer expliciet aan welke rol de kosten en risico's van verdroging, verzilting, overstroming en overlast hebben gespeeld bij de besluitvorming. De waterparagraaf grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies van de waterbeheerder.

5.3.1.4 Waterbeleid 21e eeuw: anders omgaan met water

Door de opgetreden wateroverlast heeft de regering de commissie Waterbeheer 21e eeuw in het leven geroepen. De commissie geeft advies over de problemen en hoe die in de toekomst te voorkómen zijn. Op 31 augustus 2000 bracht de commissie het advies Waterbeleid voor de 21e eeuw "Geef water de ruimte en de aandacht die het verdient" uit. De commissie concludeerde dat de manier waarop wij nu met water omgaan niet voldoende is voor de verwachte klimaatsveranderingen. De bevindingen van de commissie zijn verwoord in de hedendaagse wetgeving en beleidsnota's. In grote lijnen ligt de nadruk op de kwantiteitstrits vasthouden-bergen-afvoeren en de kwaliteitstrits schoonhouden-scheiden-schoonmaken.

5.3.2 Regionaal en gemeentelijk beleid

5.3.2.1 Keur en beleidsregels Keur Waterschap Limburg 2019

In de Keur is een nieuwe bergingsnorm opgenomen van 80 mm voor rechtstreekse lozingen op oppervlaktewater. Uitgangspunt is dat de bergingsnorm bij nieuwe verharding (rechtstreeks lozend op oppervlaktewater) bindend is. Bij bestaande verharding wordt de norm als richtlijn gebruikt. Hierbij is het streven om zoveel mogelijk naar de nieuwe norm toe te groeien.

5.3.3 Gemeentelijk beleid

5.3.3.1 Watertakenplan 2020-2024

In het plan is de gemeentelijke wateropgave voor de middellange termijn omschreven.
De speerpunten zijn: "Een klimaatbestendig Heerlen", "Anticiperen op de Omgevingswet", "Samenwerken in de waterketen", "Meten, data en rekenen", "Beheer op maat" en "Werken aan waterbewustzijn". Door het opnemen van een uitvoeringsprogramma en een kostendekkingsplan wordt de komende jaren invulling gegeven aan de speerpunten.

5.3.4 Plangebied

Watertoets

Conform de regels van het waterschap Limburg dient een wateradvies gevraagd worden bij alle ruimtelijke plannen waarbij het aspect water een rol kan spelen. Het aan te leggen wandel-/fietspad maakt gebruik van reeds bestaande infrastructuur, waarbij de afwatering niet wijzigt, of zal onder een kleine hellingshoek/afschot wordt gerealiseerd, waardoor het water dat op het pad terechtkomt af zal lopen en in het omliggend maaiveld worden opgenomen zoals dat nu feitelijk ook het geval is. Aangezien het een relatief smalle strook is, verandert de watersituatie en de infiltratie niet. Daarom heeft het plan geen nadelige invloed op de waterkwaliteit en waterkwantiteit. Tevens is een verplichte watercompensatie niet aan de orde.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor het voornemen en het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.4 Bodem

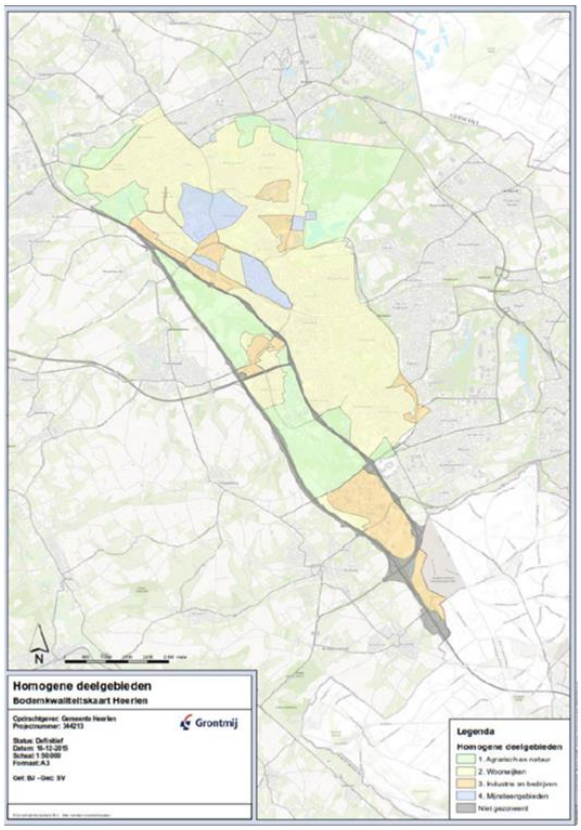
Algemeen
Bij een ruimtelijke onderbouwing moet het bevoegde gezag op basis van de Wet bodembescherming voldoende inzicht hebben om de vraag te kunnen beantwoorden of de bodem geschikt is voor de in het bestemmingsplan toe te kennen functie('s).
Daarvoor dient een bodemonderzoek. Een bodemonderzoek hoeft echter niet te worden uitgevoerd als de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel kan dienen voor een bestemmingsplanwijziging. Een belangrijke voorwaarde daarbij is de vaststelling van het niet verdacht zijn van de locatie voor puntbronnen op basis van een uitgevoerd NEN 5725 vooronderzoek. Blijkt hieruit dat er geen verdachte locaties/situaties zijn, ofwel er zijn geen knelpunten, dan kan volstaan worden met dit vooronderzoek aangevuld met een veldinspectie. Uit het vooronderzoek volgens NEN 5725 kan ook blijken dat de kwaliteit van de bodem onvoldoende zou kunnen zijn ofwel een verdachte situatie bestaat. In die gevallen moet altijd een vooronderzoek gevolgd door een verkennend onderzoek conform NEN 5740 worden uitgevoerd, aangevuld met een bodemonderzoek asbest conform NEN5707.

Onderzoeken die niet volgens de geldende normen zijn opgesteld en uitgevoerd zijn of verouderde onderzoeken gelden niet als representatief en onvoldoende.

5.4.1 Beleidskader

Bodembeleidsplan
Voor de gemeente Heerlen is sinds 28 september 2016 het bodembeleidsplan Heerlen van toepassing. In dit bodembeleidsplan wordt het gemeentelijk bodembeleid beschreven en het beleidsplan is derhalve het richtinggevend kader (uiteraard naast de wettelijke regelingen) voor zowel bodembescherming als bodemsanering.

Besluit bodemkwaliteit
Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) geeft invulling aan het op duurzaamheid gerichte bodembeleid. De nota bodembeheer beschrijft hoe de gemeente Heerlen invulling geeft aan het Bbk. In het bodembeleidsplan is de nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart gemeente Heerlen opgenomen. De bodem in de gemeente Heerlen is beschreven in een bodemkwaliteitskaart die conform de Richtlijn Bodemkwaliteitskaarten is vervaardigd. Er kan worden geconcludeerd dat de lokale bodemkwaliteit over het algemeen voldoende wordt beschreven door de bodemkwaliteitskaart voor alle zones.
Bij een ruimtelijke onderbouwing moet het bevoegde gezag op basis van de Wet bodembescherming voldoende inzicht hebben om de vraag te kunnen beantwoorden of de bodem geschikt is voor de in het bestemmingsplan toe te kennen functie('s).

Deelgebied	Bovengrond	Ondergrond
1 Agrarisch en natuur	<AW	<AW
2 Woonwijken	<AW	Industrie
3 Industrie	<AW	<AW
4 Mijnsteengebieden	Wonen	Wonen
Niet gezoneerd		

AW	= Achtergrondwaarde
Wonen	= Maximale waarde klasse Wonen
Industrie	= Maximale waarde klasse Industrie

Afbeelding – Bodemkwaliteitskaart

Op basis van de bodemkwaliteitskaart is het plangebied voor het deel Rondje Groeves Vrieheide gelegen in deelgebied Industrie en Bedrijven.

Middels de voorliggende omgevingsvergunning wordt de aanleg en het gebruik van een wandel-/fietspad en de realisatie van een brug mogelijk gemaakt, maar blijf daarnaast de bestaande bestemming vigerend. In 2021 is een bodeonderzoek uitgevoerd waarvan de resultaten opgenomen zijn in bijlage 5.

5.4.2 Het plangebied

Ter plaatse is een bodemonderzoek uitgevoerd.

Beoordeling onderzoek tracé Vrieheide

Uit onderzoek blijkt dat:

- De bovengrond ter plaatse van het toekomstige fietspad is plaatselijk licht verontreinigd met PCB en PAK.

- De bovengrond ter plaatse van het toekomstige uitkijkpunt is niet verontreinigd.
- De ondergrond ter plaatse van het tracé Vrieheide is plaatselijk licht verontreinigd met lood en PAK.
- Op basis van de vastgestelde bodemkwaliteit ter plaatse van het toekomstige fietspad dient de hypothese “onverdacht” te worden verworpen. Dit heeft geen consequenties voor de gevolgde onderzoeksstrategie.
- Op basis van de vastgestelde bodemkwaliteit, ter plaatse van het toekomstige uitkijkpunt, dient de hypothese “onverdacht” te worden aanvaard.

Beoordeling onderzoek Brug bij de Bruinkoolweg
Uit onderzoek blijkt dat:

- De bovengrond ter plaatse van de toekomstige bypass is plaatselijk licht verontreinigd met kwik.
- De bovengrond ter plaatse van de toekomstige brug is plaatselijk licht verontreinigd met zware metalen en PAK.
- De ondergrond ter plaatse van de toekomstige bypass is plaatselijk licht verontreinigd met cadmium en kobalt.
- Op basis van de vastgestelde bodemkwaliteit, ter plaatse van het gehele tracé Bruinkoolweg, dient de hypothese “verdacht” te worden aanvaard.
- Uit de toetsing van de analyseresultaten aan de toepassingsnormen (voor het toepassen van grond en baggerspecie) uit het Tijdelijk handelingskader blijkt dat de kwaliteit van de onderzochte bodem voor de stofgroep PFAS/GenX indicatief voldoet aan klasse Achtergrondwaarde.
- Indien de bovenstaande resultaten indicatief worden getoetst aan het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit varieert de kwaliteit van indicatief “achtergrondwaarde” tot “Industrie”.

Asbest
Er is met voldoende betrouwbaarheid vastgesteld dat op de locatie geen asbest boven de helft van de interventiewaarde in de bodem aanwezig is. Vervolgonderzoek en maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Veiligheidsklasse Crow400
De resultaten van het bodemonderzoek zijn tevens getoetst aan de in de CROW400 gehanteerde SRC-arbo. Voor de geplande werkzaamheden op onderhavige onderzoekslocaties geldt veiligheidsklasse “Basishygiëne”.

Conclusie
Uit het uitgevoerd onderzoek blijkt dat de resultaten geen aanleiding geven tot nader onderzoek. Het aspect bodem vormt daarmee geen belemmering voor het voornemen en het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.5 Wet Natuurbescherming

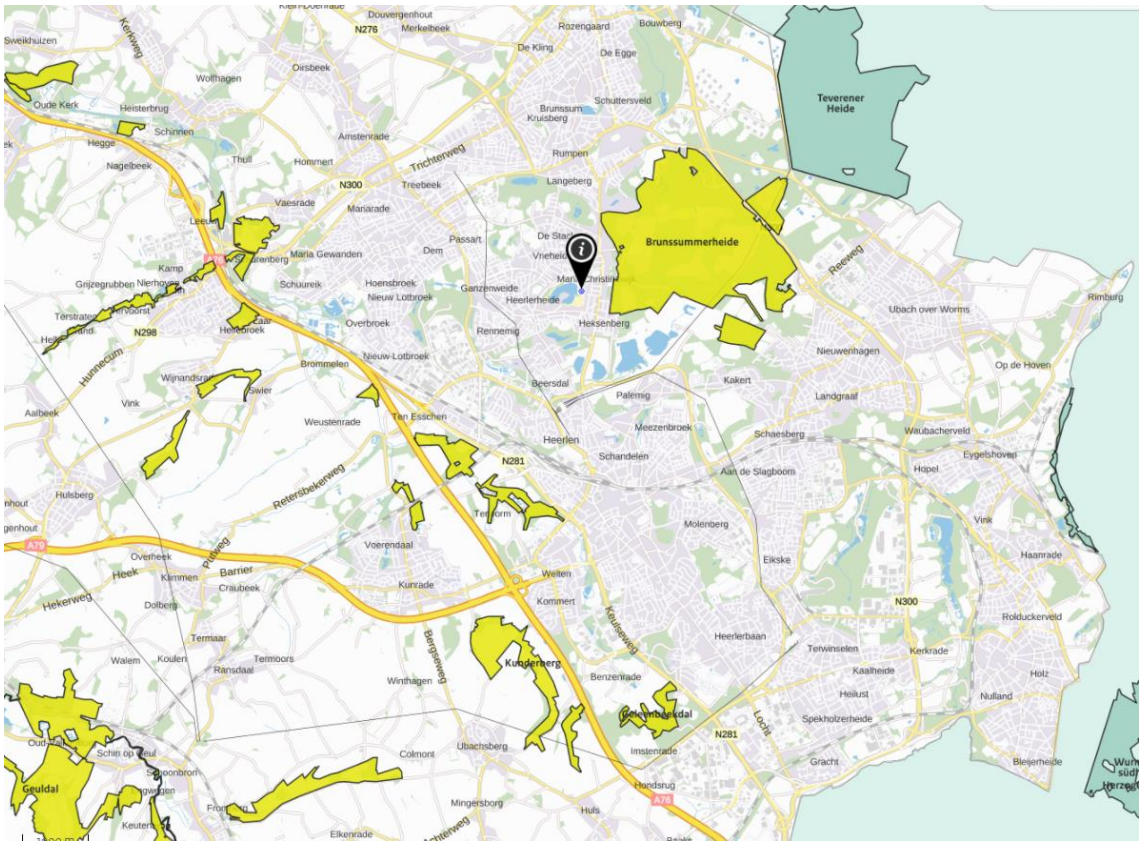
5.5.1 Gebiedsbescherming

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De nadruk komt te liggen op het samenspel tussen provincies en gemeenten. Provincies bepalen wat voor hun gebied wel en niet mag in de natuur. De provincie Limburg heeft dit opgenomen in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Er gelden drie vergunningen voor activiteiten in of met een effect op een Natura 2000-gebied:

- als er sprake is van effect op stikstof, geluid, licht en grondwater (Ontheffing of Vergunning gebiedsbescherming op basis van de Wet natuurbescherming);
- als er sprake is van effect op beschermde dieren en planten (Ontheffing of Vergunning soortenbescherming op basis van de Wet natuurbescherming);
- bij het kappen van bomen en struiken (omgevingsvergunning houtopstanden bij de gemeente en een kapmelding bij de provincie Limburg).

De Europese Unie (EU) wil de biodiversiteit in Europa beschermen. Dit doet zij door gebieden aan te wijzen als Natura 2000-gebied. Dat is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Nederland zijn meer dan 160 natuurgebieden aangewezen. Deze liggen allemaal binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Oorspronkelijk zijn deze gebieden aangewezen als Habitat- of Vogelrichtlijngebied. Al deze gebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van planten- en/of diersoorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wijst de gebieden aan. In dat traject kunnen provincies, gemeenten, eigenaren en gebruikers van het aan te wijzen gebiedt hun zienswijze kenbaar maken. In het aanwijzingsbesluit van het betreffende Natura 2000-gebied wordt de exacte ligging aangegeven, evenals de soorten en habitattypen die in het gebied moeten worden beschermd.

Afbeelding - Ligging plangebied (Markering i) ten opzichte van beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van vier relevante Natura 2000-gebieden: Geleenbeekdal (westen), Kunderberg (westen), Geuldal (westen) en Brunssummerheide (oosten).

Stikstofdepositie

Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking. Hiermee wordt de Wet natuurbescherming gewijzigd en wordt een vrijstelling van de vergunningplicht voor de bouwsector opgenomen in artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt voor alle projecten die in de gebruiksfase geen tot weinig stikstofemissie veroorzaken en heeft betrekking op de bouw- en aanlegfase van projecten inclusief de daarmee gepaard gaande vervoersbewegingen. Wel bestaat er een verplichting om de emissie van stikstof te beperken voor bouw- en sloopwerkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning of melding noodzakelijk is. Hiermee wordt beoogd dat machines en andere processen (eerder) worden vervangen door alternatieven met een lagere uitstoot.

Het project ‘Rondje Groeves’ in de regio Parkstad kent in de gebruiksfase geen emissie van stikstof omdat enkel voetgangers en fietser op het wandel-/fietspad zijn toegestaan. Daarmee leidt deze fase dus ook niet tot een toename van de stikstofdepositie of tot significante gevolgen voor de omliggende Natura-2000 gebieden als gevolg van stikstofdepositie.

Voor de aanlegfase van het project ‘Rondje Groeves’ is aan de hand van een berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 3) nagegaan of de stikstofemissies die met de aanlegwerkzaamheden gepaard gaan leiden tot een toename van de stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden
Uit deze berekening komt naar voren dat:

- bij toepassing van relatief oude machines (met STAGE IIIb-motoren) een toename van de stikstofdepositie wordt berekend in diverse hexagonen variërend van 0,01 tot 0,38 mol N/ha in het jaar van aanleg. De hoogste depositities vinden plaats op habitattype H4030 Droge heide in Natura 2000-gebied Brunssummerheide.
- Indien schonere machines (met STAGE IV-motoren) worden gebruikt, liggen de berekende toenames van de stikstofdepositie tussen 0,01 en 0,15 mol N/ha/jaar.

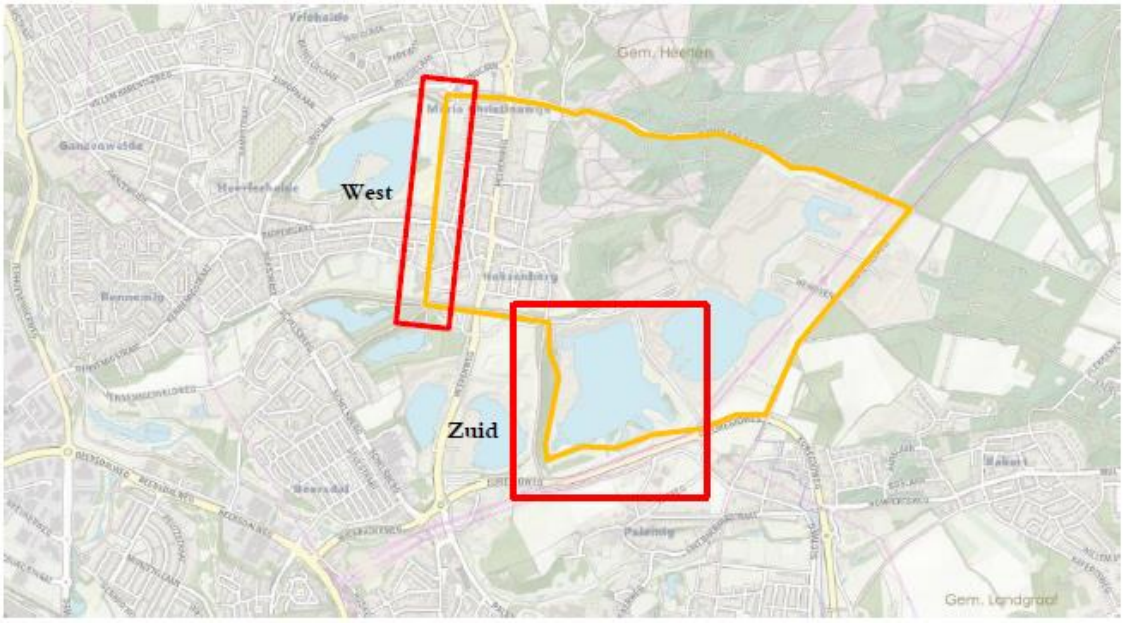
Geconcludeerd wordt dat het mogelijk is de emissie van stikstof tijdens de aanlegfase relevant te beperken door toepassing van zoveel mogelijk schoon materieel. Aangezien er geen toename van de depositie wordt berekend als gevolg van de gebruiksfase, kan in dat geval gebruikt gemaakt worden van de vrijstelling voor de aanlegfase en vormt het aspect stikstofdepositie geen belemmering voor het project.

Conclusie gebiedsbescherming
Het is mogelijk de emissie van stikstof tijdens de aanlegfase relevant te beperken door toepassing van zoveel mogelijk schoon materieel. Tevens veroorzaken het wandel-/fietspad en de brug in de gebruiksfase geen stikstofdepositie. Hiermee kan worden geconcludeerd dat het plan, met ingang van de nieuwe wet, niet voor een onevenredige aantasting van de omliggende Natura2000-gebieden zorgt. Gelet op het bovenstaande vormt het aspect ‘gebiedsbescherming’ geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.5.2 Soortenbescherming

Door het in gebruik nemen van delen van het terrein als wandel-/fietspad en de brug kunnen er effecten optreden ten aanzien van daar aanwezige beschermde natuurwaarden. In 2018 is een oriënterend onderzoek uitgevoerd (literatuurstudie). Op basis hiervan is een quick scan natuurwaarden opgesteld (zie Bijlage 2). Om een goed beeld te krijgen van de potentiële natuurwaarden (en kansen) is in deze quick scan het plan Rondje Groeves in zijn geheel bekeken, te weten:

1. Deelgebied West/Vrieheide: Het gedeelte Beaujeangroeve, groeve Quaedvlieg, het verbindende fietspad en de aansluiting op het fietspad over het mijnspoor ter hoogte van de Bruinkoolweg.
2. Deelgebied Zuid/Sibelco: Het gedeelte van de route dat door de Zuidplas van Sibelco voert. Het Rondje Groeves en de deelgebieden zijn hieronder afgebeeld. Zoals zichtbaar is het rondje groter dan de twee deelgebieden die in de rapportage worden beschreven. De overige tracédelen volgen de bestaande wegenstructuur van Heerlen en de Brunssummerheide.

Afbeelding – Rondje Groeves en de deelgebieden

Uit de uitgevoerde quick scan en onderstaande tabel blijkt dat:

- In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde plantensoorten voor;
- In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde mossoorten voor
- In het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van de Gewone dwergvleermuis en één of enkele andere vleermuissoorten niet met zekerheid worden uitgesloten. De aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte holle bomen kan in deelgebied West (brug mijnspoor) en deelgebied Zuid niet met zekerheid worden uitgesloten, maar deze zijn in deelgebied West (groeves) in ieder geval niet aanwezig;
- Deelgebied West (groeves) maakt deel uit van het leefgebied van de Eekhoorn. Daarnaast kan de aanwezigheid van Das en Steenmarter niet met zekerheid worden uitgesloten. In deelgebied West (brug mijnspoor) kan de aanwezigheid van Das, Eekhoorn en Steenmarter niet met zekerheid worden uitgesloten. Deelgebied Zuid maakt deel uit van het leefgebied van Vos, Ree, Bever, Das en Wild zwijn; daarnaast kan de aanwezigheid van Eekhoorn en Steenmarter niet met zekerheid worden uitgesloten;
- Elk van de deelgebieden vormt een geschikt broedgebied voor meerdere algemene vogelsoorten. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten kan worden geconcludeerd, dat deze tijdens veldbezoek binnen de deelgebieden niet zijn waargenomen.
- In deelgebied West (groeves) kan de aanwezigheid van de Rugstreeppad niet met zekerheid worden uitgesloten; andere wettelijk beschermde amfibieënsoorten komen hier niet voor. In deelgebied West (brug mijnspoor) komen geen wettelijk beschermde amfibieënsoorten voor. Deelgebied Zuid maakt deel uit van het leefgebied van de Rugstreeppad en de Poelkikker; daarnaast kan de aanwezigheid van Alpenwatersalamander of Kamsalamander niet met zekerheid worden uitgesloten. Andere wettelijk beschermde amfibieënsoorten komen in het deelgebied niet voor.

- In deelgebied West (groeves) kan de aanwezigheid van Hazelworm, Levendbarende hagedis en Zandhagedis vrijwel zeker worden uitgesloten; andere wettelijk beschermde reptielensoorten zijn in dit deelgebied niet te verwachten. In deelgebied West (brug mijnspoor) kan de aanwezigheid van de Hazelworm niet met zekerheid worden uitgesloten; andere wettelijk beschermde reptielensoorten zijn in dit deelgebied niet te verwachten. Op deelgebied Zuid kan de aanwezigheid van Hazelworm en Levendbarende hagedis niet met zekerheid worden uitgesloten; andere wettelijk beschermde reptielensoorten zijn in dit deelgebied niet te verwachten;
- In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde vissoorten voor;
- In de drie deelgebieden komen geen wettelijk beschermde dagvlindersoorten voor;
- In de deelgebieden komen geen wettelijk beschermde libellensoorten voor;
- In deelgebied West (groeves) kan de aanwezigheid van de Teunisbloempijlstaart niet met zekerheid worden uitgesloten; andere wettelijk beschermde vertegenwoordigers van de ‘overige soortgroepen’ komen hier niet voor. In deelgebied West (brug mijnspoor) en deelgebied Zuid komen geen wettelijk beschermde vertegenwoordigers van de 'overige soortgroepen' voor.

Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur is een aantal conclusies getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied. Soorten waarvoor een jaarrond provinciale vrijstelling bestaat (zoals Vos, Ree, Bruine kikker, Gewone pad), zijn hierbij niet benoemd.

Deelgebied West (groeves)

- Ten aanzien van wettelijk beschermde flora en fauna moet in het deelgebied worden gerekend met de aanwezigheid van Eekhoorn en een aantal algemene broedvogelsoorten.
- Daarnaast kan de aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis, één of enkele andere vleermuissoorten, Das, Steenmarter, Rugstreeppad, Hazelworm, Levendbarende hagedis, Zandhagedis en Teunisbloempijlstaart niet met zekerheid worden uitgesloten.
- Wettelijk beschermde soorten vaatplanten, mossen, vissen, dagvlinders en libellen komen in deelgebied West (groeves) niet voor.

Deelgebied West (brug mijnspoor)

- Ten aanzien van wettelijk beschermde flora en fauna moet in dit deelgebied worden gerekend met de aanwezigheid van een aantal algemene broedvogelsoorten.
- Daarnaast kan de aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis, één of enkele andere vleermuissoorten, Das, Eekhoorn, Steenmarter en Hazelworm niet met zekerheid worden uitgesloten.
- Wettelijk beschermde soorten vaatplanten, mossen, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en vertegenwoordigers van 'overige soortgroepen' komen in het deelgebied niet voor.

Deelgebied Zuid

- Ten aanzien van wettelijk beschermde flora en fauna moet in deelgebied Zuid worden gerekend met de aanwezigheid van Bever, Das, Wild zwijn, een aantal algemene broedvogelsoorten, de Rugstreeppad en de Poelkikker.

- Daarnaast kan de aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis, één of enkele andere vleermuissoorten, Eekhoorn, Steenmarter, Alpenwatersalamander, Kamsalamander, Vinpootsalamander, Hazelworm en Levendbarende hagedis niet met zekerheid worden uitgesloten.
- Wettelijk beschermde soorten vaatplanten, mossen, vissen, dagvlinders, libellen en vertegenwoordigers van 'overige soortgroepen' komen in deelgebied Zuid niet voor.

Te treffen maatregelen deelgebied West (groeves en brug mijnspoor)
Maatregelen ten behoeve van de aanlegfase

Soort/soortgroep	groeves	brug	maatregel	Relatie met planning
Zoogdieren - vleermuizen	x	x	1. Werkverlichting buiten de winterperiode (november – maart) tot een minimum beperken)	- april t/m oktober
Zoogdieren - Steenmarter	x	x	1. opruimwerkzaamheden uitvoeren buiten de gevoelige periode	- werk in periode 15 augustus t/m februari
Zoogdieren – algemene soorten	x	x	1. zorgplicht in acht houden door eenduidige werkvolgorde en werkrichting aan te houden, zodat aanwezige dieren een veilig heenkomen kunnen zoeken. 2. grazige/kruidenrijke vegetaties voor start werk kort maaien, zodat dekking in werkterrein weg is.	- - najaar
Broedvogels (BA)	x	x	1. Werken/ werk starten buiten broedseizoen	- Buiten 15/03-15/08
Reptielen - Hazelworm		x	1. werkterrein Hazelwormvrij maken in provinciale vrijstellingsperiode * 2. Plaatsen reptielenscherm om werkterrein 3. Instandhouden scherm/ herstellen beschadigingen 4. Opruimen schermen	- Tussen 01/07 en 30/09 - Begin juli - Begin juli tot oplevering brug - Bij oplevering brug
Reptielen – Levendbarende hagedis	x		1. Ongeschikt houden tracé als (winter)habitat door de korte vegetaties kort te houden.	- najaar

* voor deze werkzaamheden is de inzet van een ecologisch deskundige noodzakelijk.

De planning van de uitvoering dient in nauwe samenspraak met de ecologisch deskundige plaats te vinden. Het voordeel in het project Rondje Groeves is, dat de aard van de werkzaamheden een vlotte doorlooptijd in de aanlegfase mogelijk maakt, waardoor beschermde soorten slechts over een kortdurende periode (weken, geen maanden) hinder kunnen ondervinden. Indien bovenstaande maatregelen in relatie tot de gegeven tijdvakken in de planning niet haalbaar zijn, dan ontstaat de noodzaak om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Maatregelen ten behoeve van de gebruiksfase
In het deelgebied West worden geen specifieke maatregelen getroffen ten bate van beschermde diersoorten. Wel zal, net als elders binnen de gemeente Heerlen, een aanlijnplicht van toepassing zijn voor honden.

Te treffen maatregelen versus uitvoerbaarheid project

Deelgebied West bezit potenties voor de ontwikkeling van bijzondere natuurwaarden. De actuele natuurwaarden zijn echter niet dusdanig waardevol, in relatie tot de Wet natuurbescherming, dat moet worden afgezien van het project. Nader onderzoek en een ontheffing van de Wet natuurbescherming zijn niet nodig, mits de randvoorwaarden ten aanzien van soorten en planning kunnen worden nageleefd. Ecologische begeleiding van het project is daarvoor noodzakelijk.

Te treffen maatregelen deelgebied Zuid

Maatregelen ten behoeve van de aanlegfase

Soort/soortgroep	UP zuidoost	Zilverduintuin	Brug zuidwest	Voet/fietspad	maatregel	Relatie met planning
Zoogdieren - vleermuizen	x	x	x	x	1. Werkverlichting buiten de winterperiode (november – maart) tot een minimum beperken)	- april t/m oktober
Zoogdieren - Bever			x	x	1. werken buiten de gevoelige periode van de Bever. 2. gezien afstand tot burcht (>40m) werken volgens principe 3 dagen werk, 1 week rust.	- Buiten mei t/m augustus - In september t/m april
Zoogdieren - Das				x	1. zo mogelijk werken buiten de gevoelige periode van de Das. 2. gezien afstand tot burcht (>20-40m) werken volgens principe 3 dagen werk, 1 week rust.	- Buiten december t/m juni - hele jaar
Zoogdieren - Steenmarter	x	x	x	x	1. opruimwerkzaamheden uitvoeren buiten de gevoelige periode	- werk in periode 15 augustus t/m februari
Zoogdieren – Ree en Wild zwijn			x	x	1. zoveel mogelijk werken buiten de periode dat de dieren jongen hebben. 2. gezien nabijheid van dagrustplekken werken volgens principe 3 dagen werk, 1 week rust.	- Buiten april t/m augustus - hele jaar
Zoogdieren – algemene soorten	x	x	x	x	1. zorgplicht in acht houden door eenduidige werkvolgorde en werkrichting aan te houden, zodat aanwezige dieren een veilig heenkomen kunnen zoeken. 2. grazige/kruidenrijke vegetaties voor start werk kort maaien, zodat dekking in werkterrein weg is.	- - najaar
Broedvogels (BA)	x	x	x	x	1. Werken/ werk starten buiten broedseizoen	- Buiten 15/03-15/08
Amfibieën – Poelkikker en Rugstreeppad	x	x	x	x	1. In samenhang met reptielen vaststellen waar grootste risico op aanwezigheid soort is */ ** tbv bepalen noodzaak tijdelijke reptielenschermen. 2. Wegvangen NIET toegestaan zonder ontheffing Wnb 3. Omgang met schermen idem aan reptielen.	- juni/juli
Reptielen - Hazelworm	x	x	x	x	1. relevante delen werkterrein Hazelwormvrij maken in provinciale vrijstellingsperiode * 2. Plaatsen reptielenscherm om werkterrein 3. In stand houden scherm/ herstellen beschadigingen 4. Opruimen schermen	- Tussen 01/07 en 30/09 - rond bouwvak - Begin juli tot oplevering werk - Bij oplevering werk
Reptielen – Levendbarende hagedis	x	x	x	x	1. idem als bij Hazelworm 2. Indien Levendbarende hagedis aanwezig, dan handelen als bij Hazelworm	- Tussen 15/08 en 15/10 -

* voor deze werkzaamheden is de inzet van een ecologisch deskundige noodzakelijk.
** Indien werkzaamheden in de winter worden uitgevoerd, dus in de periode december t/m maart, dan is het wenselijk om vanaf september de vegetaties op het werkterrein (!) kort te houden, zodat dekking ontbreekt voor reptielen en amfibieën en het werkterrein geen aantrekkelijk landhabitat/winterverblijf vormt.

De planning van de uitvoering dient in nauwe samenspraak met de ecologisch deskundige plaats te vinden. Het voordeel in het project Rondje Groeves is, dat de aard van de werkzaamheden een vlotte doorlooptijd in de aanlegfase mogelijk maakt, waardoor beschermde soorten slechts over een kortdurende periode (weken, geen maanden) hinder kunnen ondervinden. Indien bovenstaande maatregelen in relatie tot de gegeven tijdvakken in de planning niet haalbaar zijn, dan ontstaat de noodzaak om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Maatregelen ten behoeve van de gebruiksfase

- De aanleg van het Rondje Groeves met een halfverhard pad draagt ertoe bij dat bezoekers van het gebied minder geneigd zijn te gaan dwalen door het gebied, er ligt straks immers een heldere te volgen route. Dit draagt ertoe bij dat de aanwezige populatie Reewild, Wilde zwijnen, Das en Bever meer rust zullen blijven ervaren dan op basis van het eindplan het geval zou zijn.
- In de zuidwesthoek van de Zuidplas wordt het aanwezige bruggetje verplaatst in de richting van de plas, zodat de padenstructuur hier verder van het bosje af komt te liggen. Dit draagt bij aan het behoud van rust in deze hoek van het terrein, omdat hier de dagrustplaatsen van Ree en Wild zwijn zijn gelegen.
- Als gevolg van het opheffen van delen van het onderhoudspad en het verplaatsen van een bruggetje komt 733 m2 vrij voor natuurontwikkeling passend bij de ecotopen uit het eindplan. Deze oppervlakte natuur zal worden gerealiseerd als onderdeel van het Rondje Groeves.
- Op het terrein van de Zuidplas zal een aanlijnplicht gelden voor honden, om verstoring van het aanwezige wild tot een minimum te beperken.
- Het hekwerk rondom de Zuidplas, mede ten behoeve van de door Natuurmonumenten te introduceren grote grazers, wordt zodanig geplaatst dat het voor wild mogelijk is te blijven migreren tussen Zuidplas en Brunssummerheide. Klein wild, zoals Das, kan onder het hekwerk door.

Te treffen maatregelen versus uitvoerbaarheid project

De aard van de voorgenomen ingreep is in relatie tot de (mogelijk) aanwezige beschermde en streng beschermde soorten niet dusdanig dat moet worden afgezien van het project. Wel zijn in de aanlegfase en gebruiksfase specifieke maatregelen nodig om aan de zorgplicht te kunnen voldoen. Het Rondje Groeves kan zo bijdragen aan een gecontroleerde openstelling van het gebied Zuidplas en de conditionering van omwonenden als toekomstige frequente gebruikers van het gebied.
Nader onderzoek en een ontheffing van de Wet natuurbescherming zijn niet nodig, mits de randvoorwaarden ten aanzien van soorten en planning kunnen worden nageleefd. Ecologische begeleiding van het project is daarvoor noodzakelijk.

Vervolgtraject

Aanstellen ecologisch deskundige voor de verdere ecologische begeleiding van de uitwerking en uitvoering van het Rondje Groeves. Daarbij is een zorgvuldige afstemming tussen de gemeentelijk projectleider, de aannemer en de ecologisch deskundige noodzakelijk.

Het is ook aan de ecologisch deskundige om waar nodig tijdens de uitvoering van de werkzaamheden bij te sturen indien de zorgplicht in het geding komt.

Conclusie
Op basis van het verkennend natuurwaardenonderzoek moet geconcludeerd worden dat het werkterrein voor het Rondje Groeves deelgebied West veel potentie bezit. Door zorgvuldig om te gaan met de voorbereiding en planning van de werkzaamheden kan aan de zorgplicht als bedoeld in de Wet natuurbescherming worden voldaan. De aard van de voorgenomen ingrepen en de aard van de aangetroffen soorten sluiten elkaars aanwezigheid niet uit, zodat het Rondje Groeves niet leidt tot een onomkeerbare en ontheffingplichtige inbreuk in de staat van instandhouding van de (mogelijk) aanwezige soorten. Voor een zorgvuldige toepassing van de zorgplicht is begeleiding van de werkzaamheden door een ecologisch deskundige noodzakelijk.

5.6 Luchtkwaliteit

Niet in betekenende mate
Bij de besluitvorming in het kader van een ruimtelijk plan dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteitsaspecten die samenhangen met het plan in acht te nemen. Dit betekent dat de gevolgen voor de luchtkwaliteit die samenhangen met de nieuwe functies getoetst dienen te worden aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. Ingevolge de systematiek van deze wet vormen de luchtkwaliteitseisen in ieder geval geen belemmering voor een ontwikkeling indien deze niet in betekenende mate (hierna NIBM) bijdraagt aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Dit is het geval indien aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project leidt - al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project draagt “niet in betekenende mate” bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, hetgeen inhoudt dat door het project de luchtkwaliteit met minder dan 3% verslechtert;
- een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

De 3%-grens van een project dat 'niet in betekenende mate bijdraagt', is ook omgezet in een getalsmatige grens. Als deze getalsmatige grens (hieronder) niet wordt overschreden, wordt deze 3%-grens gerespecteerd.

- kantoorlocaties:
  100.000 m^2 bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitingsweg, 200.000 m^2 bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitingswegen. (voorschrift 3A.1);
- woningbouw:
  1.500 woningen netto bij 1 ontsluitingsweg, 3.000 woningen bij 2 ontsluitingswegen (voorschrift 3A.2).

De aanleg of het gebruik van een wandel-/fietspad met een lengte van circa 600m en de realisatie van een brug vallen niet onder één van deze functies.

De aanleg van het wandel-/fietspad en de realisatie van de brug zorgen hooguit voor een tijdelijke toename van emissies naar de lucht, vanwege het gebruik van materieel. Het gebruik van het wandel-/fietspad zorgt niet voor een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie
Op grond van artikel 5.16 lid 1 onder c. Wm jo. artikel 5.16 lid 4 Wm jo. artikel 4 lid 1 Besluit niet in betekenende mate jo. bijlage 4a voorschrift 3A.2, draagt het voorliggend plan niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

5.7 Externe veiligheid

Dit bestemmingsplan maakt het aanleggen van een wandel-/fietspad en de realisatie van een brug mogelijk. Omdat het hier gaat om personen buitenshuis op de openbare weg zonder verblijfsfunctie is externe veiligheid niet van toepassing.

Conclusie
Externe veiligheid hoeft niet te getoetst en vormt geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.8 Bedrijven en milieuzonering

Bij milieuzonering is er sprake van een interne en externe werking. Indien door middel van een plan nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat de nieuwe functie in het plangebied geen hinder ondervindt van bestaande functies in de omgeving (interne werking).

Anderzijds dient te worden aangetoond dat functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt (externe werking). Een wandel-/fietspad is geen milieubelastende functie voor de omgeving en zal niet zorgen voor extra geluid, geur, gevaar en stof. Er is dan ook geen sprake van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden. Anderzijds is een wandel-/fietspad ook geen milieugevoelige functie, waardoor geen beoordeling hoeft plaats te vinden over de effecten van omliggende functies op het wandel-/fietspad.

Conclusie
Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt daarmee geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.9 Geur

Met voorliggend plan wordt geen nieuwe geurgevoelige functie mogelijk gemaakt. Anderzijds zijn een wandel-/fietspad en een brug geen geurbronnen. Hierdoor hoeft er geen geuronderzoek te worden uitgevoerd voor voorliggend plan.

Conclusie
Het voorliggend plan heeft geen negatieve gevolgen voor de geurbelasting op de omgeving en vormt daarmee geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.10 Archeologie

Het "Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed", kortweg het Verdrag van Malta, is op 16 januari 1992 te Valetta tot stand gekomen. Het Verdrag beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. In 1992 ondertekende Nederland het 'Verdrag van Malta'. In het verdrag is de omgang met het Europees archeologisch erfgoed geregeld. Het verdrag is geratificeerd door de Eerste en Tweede Kamer en sinds september 2007 is de Archeologische monumentenzorg geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988. De essentie is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van archeologische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden.

Volgens de wettelijke verplichting wordt in bestemmingsplannen rekening gehouden met bekende en verwachte archeologische waarden. De Erfgoedwet juncto Monumentenwet 1988 geeft een vrijstelling van onderzoeksplicht voor plannen kleiner dan 100 m_2, maar geeft de gemeente de vrijheid deze vrijstelling aan te passen. Die afwijking kan zowel naar boven als naar beneden. Voor de diepte van bodemingrepen bevat de wet geen grens.

5.10.1 Beleidsnota archeologie

Op 31 oktober 2018 is de beleidsnota archeologie 'Erfgoed is identiteit, beleidsnota archeologie gemeente Heerlen' vastgesteld. In deze beleidsnota is het beleid ten aanzien van de omgang met het archeologisch bodemarchief voor de komende jaren vastgelegd.
Het archeologisch beleid van de gemeente Heerlen heeft tot doel haar archeologische erfgoed te beschermen en te ontsluiten als bron van het 'gemeenschappelijke geheugen' en als middel voor wetenschappelijke studie, zonder meer maatschappelijke lasten in het leven te roepen dan strikt noodzakelijk. Deze formulering waarborgt behoud en ontsluiting van het archeologisch erfgoed in de gemeente, maar laat ruimtelijke ontwikkelingen even goed toe.

Het is een doelstelling die niet alleen praktisch uitvoerbaar en proportioneel is, maar ook haalbaar. Naast het beleidsmatige aspect wil de gemeente Heerlen ook de economie versterken door het potentieel van de archeologie te gebruiken. Cultureel erfgoed en toerisme zijn nauw verbonden. Cultureel erfgoed is een waardevolle faciliteit voor zowel bewoners van, als bezoekers aan een gebied. Het cultureel erfgoed vormt vaak de bepalende factor in de

regionale of lokale identiteit. Vanuit economisch perspectief kan cultureel erfgoed beschouwd worden als kapitaalgoed met een potentieel hoge economische waarde.

5.10.2 Archeologische verwachtings- en beleidskaart Heerlen

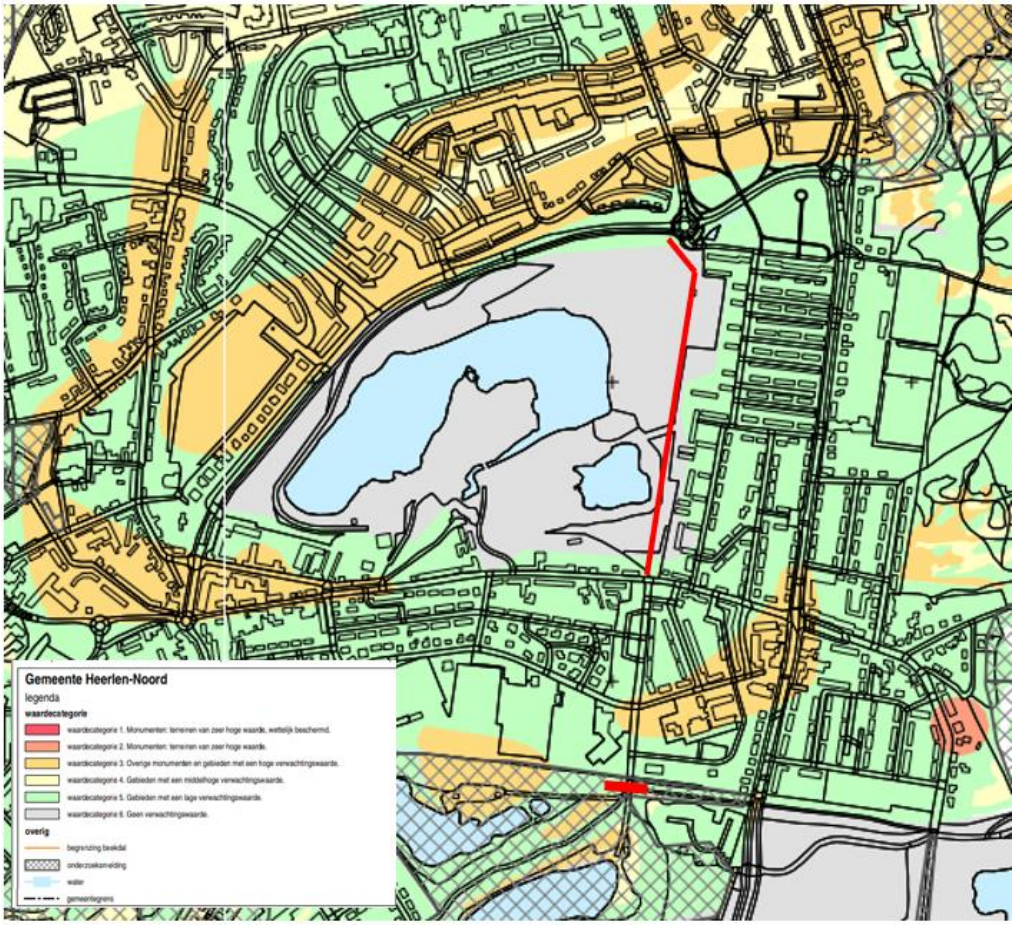
Voor geheel Parkstad Limburg is een archeologische waarden- en verwachtingenkaart opgesteld. Deze kaart is gebaseerd op uitgevoerd inventariserend archeologisch onderzoek. Voor de gemeente Heerlen en de overige Parkstadgemeenten is door archeologisch adviesbureau RAAP een uitgebreid onderzoek uitgevoerd. Het RAAP-rapport betreft een bureauonderzoek naar de archeologische verwachtingen waarbij een inventarisatie heeft plaatsgevonden van de bekende archeologische vindplaatsen binnen de Parkstadgemeenten en van landschappelijke (geologische en geomorfologische) en bodemkundige gegevens van het grondgebied. Daarnaast zijn de uitgevoerde archeologische onderzoeken geïnventariseerd, waarbij rekening is gehouden met vergraven of ontgronde gebieden, en heeft een literatuuronderzoek plaatsgevonden. In dit verband is onder andere ook het Actueel Hoogtebestand Nederland bestudeerd. Op basis van de genoemde inventarisaties is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld, dat is vertaald in een geactualiseerde archeologische verwachtingenkaart. De archeologische verwachtingskaart is door de gemeenteraad van Heerlen vastgesteld op 1 oktober 2013.

Het doel van de archeologische verwachtingenkaart is het zichtbaar maken waar archeologische waarden aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, en het daaraan koppelen van een onderzoeksplicht. Hiermee wordt tevens duidelijk bij welke werkzaamheden wel en bij welke geen archeologisch onderzoek noodzakelijk zal zijn.

In de kaart worden de volgende zes categorieën onderscheiden:

- beschermde Rijksmonumenten: voor werkzaamheden is hier altijd een vergunning volgens de Erfgoedwet juncto de Monumentenwet 1988 vereist.
- gebieden van zeer hoge waarde en de historische dorpskernen: voor deze gebieden is voor de oppervlakte het wettelijk minimum van 100 m2 genomen. Plannen die over een groter oppervlak de bodem verstoren zijn onderzoeksplichtig. De verstoring van de bodem dient dieper dan 40 cm onder de oppervlakte plaats te vinden voordat de onderzoekplicht geldt.
- Categorie 3 en 4: gebieden met een hoge en middelhoge verwachtingswaarde: voor deze gebieden zijn de ondergrenzen nog verder verruimd (respectievelijk 250 m2 en 2500 m2 oppervlakte, bij meer dan 40 cm diepte). Hierdoor zijn alleen de grotere plannen en onderzoeksplichtig en geldt voor de meeste kleinere (particuliere) vergunningaanvragen geen onderzoeksplicht.
- Categorie 5: gebieden met een lage verwachtingswaarde: in gebieden met een lage verwachtingswaarde, geldt alleen voor grotere plannen (10.000 m2 en meer dan 40 cm diepte) een onderzoeksplicht.
- Categorie 6: gebieden zonder verwachtingswaarde: in deze gebieden geldt geen onderzoeksplicht.

In het algemeen geldt dat een ontheffing van de onderzoeksplicht mogelijk is wanneer blijkt (na archeologisch advies van een gekwalificeerde archeoloog) dat het plan een gering risico vormt voor het "bodemarchief".

Afbeelding - Uitsnede waardenkaart (plangebied is in rood aangeven)

Het plangebied is voor het grootste gedeelte in het gebied met waardecategorie 6 (geen verwachtingswaarde) gelegen. Tevens is in het vigerende bestemmingsplan, overeenkomstig de archeologische beleidskaart, ook geen bescherming ten aanzien van archeologie is opgenomen. Ter plaatse van de brug bij de Bruinkoolweg is een gebied met waardecategorie 5 (lage verwachtingswaarde) van toepassing. Voor gronden met deze waardecategorie gelden elders binnen de gemeente de 'Waarde - Archeologie 5 (lage waarde)'. Hierbinnen geldt een bouwverbod mits, de grootte van de bodemingreep niet meer dan 10.000 m2 beslaat óf de verstoringsdiepte niet meer dan 40 cm onder maaiveld bedraagt. Deze waarden worden met de realisatie van de brug aan de Bruinkoolweg niet overschreden. Derhalve is een archeologisch (bureau)onderzoek niet noodzakelijk.

Conclusie
Het plangebied is gelegen binnen de waardecategorie 5 (lage verwachtingswaarde) en de waardecategorie 6 (geen verwachtingswaarde) en kent, overeenkomstig de verwachtingenkaart, in het vigerend bestemmingsplan respectievelijk een vrijstellingsgrens van 10.000 m2 of de verstoringsdiepte niet meer dan 40 cm en geen archeologische bescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om voor het plangebied archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Het aspect Archeologie vormt daarmee geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

Mochten tijdens graafwerkzaamheden archeologische resten of sporen aangetroffen worden, moet hiervan volgens artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet terstond melding worden gemaakt bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de gemeente Heerlen of de provincie Limburg.

5.11 Cultuurhistorie

Het planvoornemen is erop gericht om het landschap en de werkzaamheden die daarbinnen hebben plaatsgevonden in de afgelopen tientallen jaren zichtbaar te maken, nu deze activiteiten gestaakt zijn. Op diverse locaties komen derhalve relevante elementen, zoals zandspinnen en gereedschappen, op een functionele en esthetische wijze terug. Hiermee worden de recente cultuurhistorische waarden ook voor de toekomst bewaard en duidelijk zichtbaar gemaakt. Gezien de overwegend bedrijfsmatige (op het gebied van ontgrondingen) activiteiten zijn er in het plangebied geen andere of oudere cultuurhistorische waarden aanwezig.
Het aspect Cultuurhistorie vormt daarmee geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.12 Niet gesprongen explosieven

De planlocatie is niet gelegen in een gebied dat verdacht is voor “niet gesprongen explosieven” en vormt daarmee geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

5.13 Verkeer en Parkeren

De beoogde ontwikkeling voorziet in een wandel-/fietspad. Het wandel-/fietspad en de brug zullen niet voor onevenredig veel extra gemotoriseerd verkeer gaan zorgen. Bezoeker die met de auto komen kunnen deze op de diverse parkeergelegenheden in de omgeving van het plan parkeren.
De aspecten verkeer en parkeren zorgen niet voor een belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

6 Uitvoerbaarheid en Handhaving

6.1 Handhavingsbeleid

Binnen de gemeente Heerlen vormt de handhaving van bestemmingsplannen een expliciet onderdeel van het handhavingsbeleid en is opgenomen in de beleidsnota “Handhaving bouw- en ruimtelijke regelgeving”. In deze nota wordt onder meer aandacht besteed aan de wijze, waarop handhaving zal plaatsvinden. Uitgangspunt is dat tegen iedere overtreding wordt opgetreden.
Verder wordt in deze nota de wijze van prioritering weergegeven. Op basis van jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma’s vindt vervolgens het uitvoeren van toezicht en daadwerkelijke handhaving plaats. Bij het overtreden van de regels en/of voorwaarden behorende bij een (verleende) omgevingsvergunning kan het college de volgende sanctionerende maatregelen toepassen:

- Bestuursrechtelijk handhaven (bestuursdwang of dwangsom), of
- Strafrechtelijk handhaven (economisch delict).

6.2 Economische uitvoerbaarheid

In beginsel is de gemeenteraad verplicht een exploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. In een exploitatieplan wordt opgenomen welke kosten met de uitvoering van het bouwplan gemoeid zijn en wie welke kosten voor zijn of haar rekening gaat nemen. Dit is opgenomen in artikel 6.12 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening.
Deze verplichting geldt niet als het 'verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd zijn', aldus lid 2 van dit artikel.
Het plan is een initiatief van de gemeente Heerlen. De procedure en uitvoering van het plan zal in opdracht van de gemeente Heerlen worden uitgevoerd. De kosten van dit project zal de gemeente Heerlen derhalve op zich nemen. Eventuele planschade-claims zullen ook voor rekening van de gemeente Heerlen zijn. Hiermee is de economische haalbaarheid van het project gegarandeerd.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd. Eenieder kan een zienswijze indienen. Na afloop van deze periode wordt een definitief besluit genomen, waarin de eventuele zienswijzen zijn betrokken.

7 Overleg en Procedure

7.1 Procedurestappen

Op de voorbereiding van een Omgevingsvergunning ex artikel 2.1 c / 2.12 eerste lid, onderdeel a, sub 3° Wabo is conform het bepaalde in de Wabo (paragraaf 3.3) de uitgebreide procedure van toepassing, met dien verstande dat het ontwerpbesluit gedurende een periode van zes weken voor eenieder ter inzage ligt.

Uitgebreide procedure
Voor de uitgebreide procedure geldt afdeling 3.4 van de Awb. Het bevoegd gezag plaatst de kennisgeving van het ontwerpbesluit Omgevingsvergunning en de mededeling van het definitieve besluit in de Staatscourant.
Tevens stuurt het bevoegd gezag de kennisgeving van het ontwerpbesluit Omgevingsvergunning en de mededeling van het definitieve besluit aan de eigenaar van de grond en eventuele beperkt gerechtigden daarop. Binnen zes maanden dient op de aanvraag Omgevingsvergunning te zijn beslist, waarbij de eenmalige mogelijkheid geboden wordt deze termijn met zes weken te verlengen. Het bevoegd gezag doet de mededeling van het definitieve besluit ook langs de elektronische weg en stel het beschikbaar op de landelijke voorziening (www.ruimtelijkeplannen.nl) conform artikel 6.14 Bor.

Het ontwerpbesluit Omgevingsvergunning is op **PM DATUM -2021** gepubliceerd en heeft aansluitend gedurende een periode van zes weken ter inzag gelegen. Eenieder is hiermee in de gelegenheid gesteld om zijn/haar zienswijze(n) op het plan in te brengen.
Er zijn wel/geen zienswijze(n) ingediend.

Overzicht bijlage(n)

Bijlage 1
Uitwerking plan Vrieheide (Bureau Verbeek)

Bijlage 2
Quickscan Natuurwaarden

Bijlage 3
Notitie Stikstofdepositie

Bijlage 4
Vormvrije m.e.r. beoordeling

Bijlage 5
Bodemonderzoek

Bijlage 1

Uitwerking plan Vrieheide (Bureau Verbeek)

Bijlage 2

Quickscan Natuurwaarden

Bijlage 3

Notitie Stikstofdepositie

Bijlage 4

Vormvrije m.e.r. beoordeling

Bijlage 5

Bodemonderzoek